

Metodedokument

Danskernes Rygevaner 2022

En undersøgelse gennemført af DST Survey
for Sundhedsstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse,
Hjerteforeningen og Lungeforeningen

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	3
2. METODE.....	4
2.1 Populationsafgrænsning.....	4
2.2 Stikprøvedesign	4
2.3 Repræsentativitet.....	6
2.4 Test og kvalitetssikring af stikprøven	7
2.5 Spørgeskema	7
2.5.1 Vurdering af spørgeskema.....	8
2.6 Dataindsamlingens forløb.....	11
2.6.1 Del 1.....	11
2.6.2 Del 2.....	11
2.7 Beskrivelse af udvalgte variable	14
2.7.1 Rygehistorik	14
2.7.2 Højest fuldførte uddannelse.....	14
2.7.3 Indkomst.....	15
2.8 Genskabelse af repræsentativitet efter bortfald.....	16
3. RESULTATER.....	17
3.1 Svar og svarfordeling	17
3.2 Bortfald	20
3.3 Korrektion med vægte.....	23
3.4 Beskrivelse af tabelrapporter	26
4. STYRKER OG SVAGHEDER	27
4.1 Systematiske fejl.....	27
4.2 Statistisk stikprøveusikkerhed.....	29
5. BILAG A: POPULATIONS- OG STIKPRØVETABELLER	31
6. BILAG B: FORDELINGER FOR SVAR, STIKPRØVE, POPULATION OG VÆGTEDE SVAR.....	35
7. BILAG C: BREVE TIL RESPONDENTER	37
8. BILAG D: SPØRGESKEMA	38

1. INDLEDNING

Sundhedsstyrelsen, Hjerteforeningen, Lungeforeningen og Kræftens Bekæmpelse monitorerer årligt danskernes rygevaner, dvs. forbrug af cigaretter og andre tobaksprodukter gennem spørgeskemaundersøgelsen 'Danskernes Rygevaner'. Formålet med undersøgelsen er at følge udviklingen i Danskernes Rygevaner fra år til år.

Spørgeskemaundersøgelsen er i 2022 gennemført af DST Survey, Danmarks Statistik, blandt et repræsentativt udsnit af danskere i aldersgruppen 15 til 79 år. Første del af dataindsamlingen foregik via Computer Assisted Web Interviewing (CAWI), hvor respondenterne kunne besvare et webbaseret spørgeskema via computer, tablet eller smartphone. Dataindsamlingen via CAWI fandt sted i perioden 5. september – 5. december 2022. Anden del af dataindsamlingen skete primært som Computer Assisted Telephone Interviewing (CATI) i perioden 13. oktober – 25. november 2022, men også med mulighed for at tilgå spørgeskemaet via CAWI indtil 5. december.

I dette metodedokument følger en beskrivelse af, hvordan undersøgelsen Danskernes Rygevaner er designet og gennemført herunder dens populationsafgrænsning og stikprøvedesign, dataindsamlingens forløb samt vægtning af svarene. Der er definitioner af de afrapporterede variable, der er konstrueret (rygehistorik) og en beskrivelse af variable fra Danmarks Statistiks registre (Uddannelse, Indkomst). Herudover findes en kort introduktion til de tilhørende tabelrapporter med frekvenstabeller for alle spørgsmål i undersøgelsen samt indkomst og højest fuldførte uddannelse fra register samt krydstabeller for udvalgte variable. Afslutningsvis findes spørgeskemaet i dets fulde længde med beskrivelse af alle introduktions- og spørgsmålstekster, svarmuligheder og filtre.

2. METODE

I følgende afsnit beskrives metode og design for undersøgelsen, Danskernes Rygevaner.

2.1 Populationsafgrænsning

Populationen for undersøgelsen er afgrænset til den danske befolkning i aldersgruppen 15-79 år pr. d. 1. oktober 2022 ved brug af Det Centrale Personregister (CPR). Populationen indeholder i alt 4.668.790 personer baseret på den seneste kvartals befolkningsstatus pr. 30. juni. For at blive talt med i den danske befolkning, skal man have bopæl i Danmark og have et CPR-nummer.

En korrekt populationsafgrænsning er afgørende, når en stikprøve skal trækkes korrekt. CPR er en valid kilde med få og små usikkerheder, idet den dagligt opdateres af offentlige myndigheder. Det vurderes, at få promiller af befolkningen ikke er registreret korrekt i CPR. Personer, der ikke er registreret korrekt i CPR, kan dække over en person, der er registreret i CPR, men som ikke længere opholder sig i Danmark. Danmarks Statistik bruger den mest opdaterede version af CPR-registeret, der hører under Social- og Indenrigsministeriet. CPR's befolkningsstatus er meget præcis og er i praksis det eneste sikre udgangspunkt for repræsentative befolkningsundersøgelser i Danmark.

2.2 Stikprøvedesign

Der er for undersøgelsens stikprøve lavet en stratificeret tilfældig udvælgelse. Populationen er inddelt i 28 strata ud fra personernes alder, uddannelse og bopælsregion. I forhold til uddannelse er der benyttet 'Højest gennemførte uddannelse' fra register og er inddelt i 'lav' og 'høj' uddannelsesgrad, inddelingen er beskrevet i afsnit 2.7.2. Lav uddannelsesgrad indeholder personer uden en videregående uddannelse, mens høj uddannelse indeholder personer, der har gennemført en videregående uddannelse. Uddannelse er kun benyttet i forbindelse med stratificeringer, hvor personerne er 25 år eller ældre, da det forventes, at en stor andel af personer under 25 år er i gang med en uddannelse. Strata er defineret på samme måde, som blev gjort ved undersøgelsen i 2020.

Der er tilstræbt et selvvægtende design ved oversampling af strata, hvor gennemførelsesgraden a priori forventes at være lavere, jf. Tabel 2.1. Nogle grupper i befolkningen deltager i mindre grad i spørgeskemaundersøgelser (yngre aldersgrupper, personer med et lavt uddannelsesniveau, grupper med lave indkomster, personer bosiddende i hovedstaden). For at sikre et tilstrækkeligt svargrundlag blandt alle grupper, er der i udvalgte strata trukket 50 procent ekstra til stikprøven (oversampling). Samtidig er der blandt andre udvalgte grupper med en forventet høj svarprocent udtrukket 25 procent færre til stikprøven (undersampling). Ved at oversample og undersample udvalgte strata øges sandsynligheden for, at der opnås et tilstrækkeligt antal besvarelser blandt alle grupper. I tabel 2.1 vises den samlede inddeling af strata for undersøgelsen Danskernes Rygevaner.

Tabel 2.1: Oversigt over personer udtrukket til stikprøven fordelt på de 28 strata, antal, 2022

Strata	Alder	Region	Uddannelsesgrad	Samplingsgrad	Antal i stikprøve
1.	15-19 år	Hovedstaden	-	+50 %	733
2.	15-19 år	Øvrige regioner	-	+50 %	1.733
3.	20-24 år	Hovedstaden	-	+50 %	898
4.	20-24 år	Øvrige regioner	-	+50 %	1.737
5.	25-29 år	Hovedstaden	Lav	+50 %	572
6.	25-29 år	Øvrige regioner	Lav	+50 %	1.212
7.	25-29 år	Hovedstaden	Høj	+50 %	517
8.	25-29 år	Øvrige regioner	Høj	-25 %	279
9.	30-39 år	Hovedstaden	Lav	+50 %	803
10.	30-39 år	Øvrige regioner	Lav	+50 %	1.991
11.	30-39 år	Hovedstaden	Høj	-	724
12.	30-39 år	Øvrige regioner	Høj	-25 %	637
13.	40-49 år	Hovedstaden	Lav	+50 %	874
14.	40-49 år	Øvrige regioner	Lav	+50 %	2.314
15.	40-49 år	Hovedstaden	Høj	-	555
16.	40-49 år	Øvrige regioner	Høj	-25 %	580
17.	50-59 år	Hovedstaden	Lav	+50 %	1.087
18.	50-59 år	Øvrige regioner	Lav	-	2.015
19.	50-59 år	Hovedstaden	Høj	-	444
20.	50-59 år	Øvrige regioner	Høj	-25 %	512
21.	60-69 år	Hovedstaden	Lav	-	593
22.	60-69 år	Øvrige regioner	Lav	-	1.839
23.	60-69 år	Hovedstaden	Høj	-25 %	233
24.	60-69 år	Øvrige regioner	Høj	-25 %	413
25.	70-79 år	Hovedstaden	Lav	-	526
26.	70-79 år	Øvrige regioner	Lav	-	1.642
27.	70-79 år	Hovedstaden	Høj	-25 %	182
28.	70-79 år	Øvrige regioner	Høj	-25 %	315
I alt					25.960

Anm.: Uddannelsesgrad er kategoriseret ud fra variabelen *højest fuldførte uddannelse*, se tabel 2.6, hvor niveau 05-30 og 90 dækker over lav uddannelse og niveau 50-80 dækker over høj uddannelse.

Kilde: DST Survey pba. Danmarks Statistiks registre (CPR, Befolkningsregister og Uddannelsesregister)

Probability sampling fra hele populationen er det grundlæggende krav til repræsentative stikprøver. Stikprøven for Danskernes Rygevaner opfylder de tre ufravigelige krav, der gælder for alle repræsentative undersøgelser;

- 1 Alle i populationen skal kunne udvælges (dvs. have en udvælgessandsynlighed, der er større end nul)
- 2 Udvælgelsen skal ske med lodtrækning
- 3 Sandsynligheden for at blive valgt med lodtrækning skal være kendt

Udvælgessandsynligheden er ved dette design ikke ens i hvert strata, men dette korrigeres der for ved den endelige opregning. Stikprøven er dannet ved hjælp af SAS Proc SurveySelect. Her blev anvendt SRS-metode uden tilbagelægning (Simple Random Sample). Denne metode giver samme tilfældige udvalgschance for alle inden for hvert enkelt stratum. Metoden danner en ny tilfældig seeding hver gang og dermed en sikring af, at det ikke er de samme personer, som bliver udvalgt fra populationen gentagne gange.

Undersøgelsens bruttostikprøve udgør 26.679 personer i alt. Den udvalgte bruttostikprøve fra populationen er uden hensyn til adressebeskyttelse og seneste udvandrede/døde.

Undersøgelsens nettostikprøve udgør i alt 25.960 personer. Nettostikprøven indeholder personer, der kan kontaktes efter seneste CPR-opdatering. Adressebeskyttede personer er ikke med, hvilket normalt udgør ca. 0,5 procent af befolkningen. Ligeledes er personer, som står med 'Rådhusadresser' dvs. hjemløse og personer uden fast adresse mv., heller ikke inkluderet.

Det er nettostikprøven, der er den endelige stikprøve, der benyttes for undersøgelsen. Når der i dette dokument står beskrevet noget om 'stikprøven', er det nettostikprøven, som refereres til.

2.3 Repræsentativitet

Stikprøven opfylder de internationale krav til universel repræsentativitet¹ og bygger på brug af Danmarks Statistiks registre. Universel repræsentativitet betyder, at stikprøven ligger tæt på virkeligheden for alle forhold. Ikke bare køn, alder og region eller andre udvalgte variable, men også indkomst, etnisk baggrund, uddannelse, kontakt med sundhedsvæsen, og hvad ellers kan være relevant. Dette er sikret ved at trække stikprøven fra hele populationen i CPR, samt ved, at alle skal kunne vælges, sådan at det ikke udelukkende er nogle, man tidligere har været i kontakt med eller som man fx har bedt om at være med i et panel. I universelt repræsentative stikprøver udvælges simpelt tilfældigt med lodtrækning fra hele populationen, og alle er således førstegangsudvalgte. En sådan universel repræsentativ stikprøve vil ligge tæt på alle forhold i populationen. Lidt over eller

¹ Eurostat 2008: Survey sampling reference guidelines

lidt under, men altid lige omkring og aldrig systematisk skævt. Fordi der er udvalgt fra CPR, sikres det bedst mulige datagrundlag for analyser og forskning, hvor repræsentativitet er vigtig.

2.4 Test og kvalitetssikring af stikprøven

Efter stikprøven er dannet, er den blevet testet og fejlsøgt for dubletter. Det blev testet, om der var udvalgt flere personer på samme bopæl, og om bopælen havde en særlig adresse (med mange personer eller ugyldig adresse).

Der blev lavet tabeloversigter på hhv. population og stikprøve for at se om sammensætningen var ensrettet på en række baggrundsvARIABLE (strata, alder, herkomst, uddannelse, indkomst, familietype, region og socioøkonomisk status). Populations- og stikprøvetabel blev før undersøgelsens igangsættelse præsenteret for Sundhedsstyrelsen, der fik lov at godkende det endelige populations- og stikprøvedesign. Tabellerne findes i kapitel 5.

Få dage inden dataindsamlingens start blev stikprøven valideret op mod den aktuelle CPR-befolkning (få dage gammel) for at sikre, at der var korrekte oplysninger på alle deltagere. Derudover blev der foretaget endnu en frasortering af nyligt adressebeskyttede, døde og udvandrede personer.

Ved at anvende denne metode og tilhørende fejlsøgningsproces blev det sikret, at stikprøven er repræsentativ for populationen, når dataindsamlingen påbegyndes.

2.5 Spørgeskema

Danskernes Rygevaner gennemføres årligt, så rygevaner i befolkningen kan sammenlignes fra år til år. Der blev ved dette års undersøgelse taget udgangspunkt i spørgeskemaet fra Danskernes Rygevaner i 2020. Spørgeskemaet har været til gennemsyn og igennem kvalitetssikring hos metodekonsulenter i Danmarks Statistik. I tæt samarbejde med Sundhedsstyrelsen er der blevet foretaget justeringer af spørgsmåls-, introduktions- og hjælpetekster, svarkategorier og filtre. Formålet ved kvalitetssikringen har dels været at sikre, at alle spørgsmål er entydige og letforståelige samt at svarkategorier er udtømmende, forståelsesmæssigt entydige og gensidigt udelukkende (medmindre der er tale om multi-svar). Samtidigt har der været fokus på, at undersøgelsen er en forløbsundersøgelse, hvorfor spørgsmålene fra 2022 gerne skulle have en vis sammenlignelighed med spørgsmålene, der blev stillet i tidligere års undersøgelser.

Enkelte nye spørgsmål blev tilføjet til undersøgelsen for at afdække nye relevante emner.

Det endelige spørgeskema til Danskernes Rygevaner 2022 indeholder i alt 98 spørgsmål, hvoraf en del spørgsmål indeholder filtre, der betyder, at de kun stilles til nogle respondenter afhængigt af respondenternes foregående svar. Det gennemsnitlige antal spørgsmål i undersøgelsen er ca. 70 spørgsmål pr. respondent.

Spørgeskemaet indeholder spørgsmål inden for følgende otte emner:

1. Baggrundsspørgsmål
2. Tobak og rygning
3. Rygestop
4. Opvarmet tobak (heated tobacco)
5. Nikotinpræparater
6. Snus og anden røgfri tobak
7. E-cigaretter
8. Børn og rygning

Spørgeskemaet er vedlagt i dets fulde længde i Tabel 6.1: spørgeskema til undersøgelsen "Danskernes rygevaner 2022".

Spørgeskemaet fremstår med de samme formuleringer i 2022, med undtagelse af nye spørgsmål, som i de tidligere runder. Enkelte spørgsmål har i tidligere undersøgelser (2021) givet mulighed for at svare ved ikke, på spørgsmål DST Survey vurderer alle kan/bør svare på. Denne mulighed har været benyttet af ca. 0,1%. DST Survey har ikke medtaget muligheden for ved ikke, når det vurderes at alle kan/bør svare på spørgsmålet i år 2022. DST Survey vurderer at det ikke har betydning for resultaterne.

2.5.1 Vurdering af spørgeskema

Danmarks Statistik modtager som regel i løbet af en dataindsamling en del respondenthenvendelser fra personer, der eksempelvis har opklarende spørgsmål til undersøgelsen, der ønsker at frabede sig flere henvendelser til denne eller øvrige undersøgelser eller fra respondenter, der af den ene eller anden grund ikke kan deltage.

Det fremgår af nedenstående tabel, at Danmarks Statistik har modtaget 52 henvendelser, af hvilke 46 respondenter er nægtede og seks respondenter retter henvendelse for at indgå aftale om telefonisk interview. De få henvendelser tyder på, at der er ikke mange respondenter, der føler, de brænder inde med spørgsmål, har brug for hjælp (ingen af nævnte henvendelser) eller de skal ringe for at afvise interview. Der er ingen, der har ringet for at stille opklarende spørgsmål, for at afvise at deltage i fremtidige undersøgelser, for at fortælle, at de har deltaget eller for hvem det har været fysisk umuligt ifølge deres pårørende (handicap eller død) at deltage.

Tabel 2.2: Respondenthenvendelser, Danskernes rygevaner 2022

Årsag	Antal
Aftale om telefonisk interview	6

Har deltaget	0
Afviser deltagelse alle undersøgelser	0
Afviser deltagelse i denne undersøgelse	46
Spørgsmål og deltagelse	0
Fysisk umuligt at deltage/død	0
I alt	0

For at imødekomme at nogle respondenter kan have kommentarer vedrørende rygning, som de ikke kan give udtryk for i spørgeskemaets afkrydsningstabeller er der et åbent tekstfelt, hvor de kan skrive en afsluttende kommentar eller bemærkning. I dette tilfælde er hovedparten af kommentarerne positivt stemte over for spørgeskemaet. En del respondenter savner dog mulighed for at kunne skrive specifikt, hvornår de stoppede med at ryge, hvis det var før 2013, eftersom kategorien "2013 eller før" ikke var udtømmende for disse.

Derudover påpeger en del andre, at de mangler spørgsmål eller kategorier til det at festryge eller en "nej, men jeg har prøvet det"-kategori, da de føler sig presset til at vælge. Enkelte føler, at de skal besvare spørgsmål, der er irrelevante i tilfælde af, at de ikke ryger. Det skyldes, at de i så fald mener, at spørgsmål om andre typer af rygeprodukter ikke giver mening for dem. Endelig ønsker få personer et engelsk skema, én ved ikke, hvordan vedkommende skal svare som skilsmissebarn og en anden ved ikke hvad denne skal svare, når respondenter kun ryger vandpibe 2-3 gange om året.

Nedenstående tabel, Tabel 2.3, viser et udpluk af kommentarer fra det afsluttende tekstfelt. De fremviste kommentarer er nogle iøjnefaldende kommentarer om eller holdninger til selve spørgeskemaindholdet, enten som enestående eller fordi mange respondenter skriver det samme. Kommentarerne er dog på ingen måde et gennemsnit på holdning til spørgeskemaet, r, hvorfor det kræver en nærmere analyse at konkludere noget generelt.

Tabel 2.3: Respondentkommentarer, Danskernes rygevaner 2022

Fest-rygning (for langt skema)
<i>Jeg festtøj engang, for tusind år siden. (...) Så det var et langt skema for meget lidt jeg men at hvis man ryger til koncerter og private fester er man også ryger der bør tælles med i hvor mange ryger der er i danmark.. det er ikke kun de faste ryger der bør tælles med..</i>
<i>Jeg synes det er lidt underligt at der ikke spørges ind til mængden af tobak jeg bruger. Jeg vil kalde mig selv festryger men kan sagtens gå uger uden af ryge og så ryge 5-7 cigaretter til en festlig lejlighed. Men har oplevelsen af at fordi jeg oplever mig selv spm ryger (da jeg jo ryger fra tid til anden) så fremgår jeg også i denne undersøgelse som fast ryger hvilket ikke er tilfældet.</i>
<i>Der mangler et spørgsmål om, hvor meget man ryger. Jeg ryger et par cigaretter i byen ca hver anden/tredje måned, og opfatter ikke mig selv som ryger. Jeg har tidligere røget hver dag, men stoppede i 10 år og begyndte helt bevidst at festryge.</i>
<i>Jeg ryger en meget sjældnen gang imellem en cigaret i festligt selskab. Ente med at skrive jeg ikke røg, da valgte jeg "ryger, men mindre end hver 2. Uge." Var spørgsmålene ikke relevante. Jeg er ikke startet med at ryge igen efter mit rygestop. Jeg ryger ikke fordi jeg får et par smøger om året. Hvorfor spørger i ikke om hvor længe</i>

Skemaet virker mere inddelt i "fastryger" eller "ikke-ryger", og jeg ville måske mest betegne mig som "fetryger" eller "lejlighedsvisryger" - det mangler der måske en kategori for i spørgeskemaet.

Irrelevante spørgsmål for ikke-rygere

for mange spørgsmål til ikke-rygere

Det var lidt svært at svare da jeg selskabsrøg til fester, da jeg gik i 3.g på gymnasiet, men har ikke røget efterfølgende.

Syntes der er mærkeligt at man skal deltage og svare når man i første spørgsmål kunne have svaret har aldrig røget og huset er røgfrit hjem og har været det over 54 år. Fir mine forældre har heller aldrig røget

Åndsvagt at man skal svarer gentagende gange på om man ryger. Jeg har jo svaret nej i starten af spørgeskemaet. Kunne i ikke bare skrive gælder alle former. Jeg blev lidt irriteret undervejs.

Der bør være noget udelukkelse. Hvis man siger nej til nogle af spørgsmålene, så bør man springe nogle af de andre spørgsmål - nogle af spørgsmålene er overflødige. Respondenten kna blive irriteret, og så tager det tid for interviewereren

Mangler spørgsmål, svarkategorier og uddybende kommentarer

Der var ingen spørgsmål om vapes??? Dette undrer mig, da det nok er den mest populære

Manger forklaring på opvarmet tobak

Nu svarede jeg at alt rygning er forbudt på arbejdspladsen, men det betyder jo ikke at rygerne ikke står udenfor og ryger alligevel, det gør de i stor stil Jeg skrev også at jeg ikke har aftaler med mine børn om rygning/snus mm, det har jeg ikke da det ikke er nødvendigt, ingen af dem har lyst til at ryge så ingen grund til at lave aftale.

Jeg stoppede med at ryge 1976, da jeg ventede mit første barn. Spørgeskemaet gik kun tilbage til 2013.

Der bliver ikke spurgt om man har været stoppet i et år eller mere. Eller hvor mange gange man har været stoppet!!! Har selv været røgfri i 3.5 år og 1.5 år men det tæller måske ikke som sådan!!!

Spørgeskemaet tydeliggør ikke og giver ikke mulighed for en besvarelse af i hvor lang en periode man som ex-ryger tidligere har røget. Den viden må trods alt være vigtig? Som informant sidder man tilbage med en usikkerhed på om det reelt er registreret, at man ikke længere ryger?

Til orientering jeg har været røgfri i snart 12 år. Nogle af spørgsmålene kan misforstås. Mange spørgsmål der ikke er relevante når man kun ryger cigaretter. I kunne spørge til hvor stor betydning det har at man får tilskud til rygestop. Fx nikotinplastre er meget dyre, der har tidligere været et tilskud fra kommunen, men det er vidst bortfaldet. Det er en ret stor motivationsfaktor, at man får tilskuddet, så man ikke bliver økonomisk presset.

Jeg syntes skemaet skal vendes om, så alle de spørgsmål omkring rygning kommer først, så jeg ikke svare at jeg ikke ryger og så skal svare på det hele igen - jeg skal jo svare dobbelt.

"Jeg er ikke ryger, men jeg har prøvet det".

Aftale med børn om rygning, specificering

Vores aftale var mere oplysning. Det er ikke godt for dig men det er dit valg.

De sidste spørgsmål om aftale med børn, kan godt være noget misvisende. Jeg har ingen aftale med børnene, men vi har en gensidig forståelse/forventning om at børnene ikke begynder at ryge eller bruge nikotinprodukter

Syntes der mangler spørgsmål om man i sin opvækst har været udsat fra rygning i hjemmet og om ens forældre var rygere

Mangler spørgsmål om hash og puffbar

Joint

Fjolletoak

Socialt aspekt

Jeg synes tit, I glemmer det sociale i kampagner og ved "hvad fik dig til at ryge". Det er ikke for at være sej (pinlig fordom), det er fordi, man glider ind i en mindre gruppe og dermed let videre ind i den store gruppe.

Se afsnit 3.2 Bortfald for nærmere indblik i bortfald af respondenter.

2.6 Dataindsamlingens forløb

Dataindsamlingen for undersøgelsen fandt sted i perioden 5. september – 5. december 2022. Tidsplanen var repliceret fra gennemførslen 2020 men fremrykket. Fremrykningen blev udelukkende implementeret, da DST Survey vurderer, at det ingen konsekvenser har for sammenligneligheden med og mellem tidligere undersøgelser af Danskernes Rygevaner 2019 og 2020.

I undersøgelsens del 1 (05. september – 05. december 2022) blev interviewene gennemført via Computer Assisted Web Interviewing (CAWI), hvor respondenterne blev inviteret til at besvare et webbaseret spørgeskema, der kunne tilgås via deres computer, tablet eller smartphone. I dataindsamlingens del 2 (13. oktober – 25. november 2022) foregik dataindsamlingen via Assisted Telephone Interviewing (CATI), dvs. telefoniske interviews, dog var det stadig muligt at tilgå spørgeskemaet via CAWI, hvorfor der også er indsamlet CAWI-besvarelser under del 2.

2.6.1 Del 1

Derefter blev hovedinvitation til deltagelse sendt via Digital Post til e-Boks og postalt brev til dem, der er undtaget for Digital Post. Invitationsbrevet indeholdt information om undersøgelsens baggrund og formål samt information om databrug og datasikkerhed. Herudover blev der givet information om, at undersøgelsen gennemføres i samarbejde med Sundhedsstyrelsen. Informationsbrevet indeholdte et link samt en adgangskode med adgang til det webbaserede spørgeskema på portalen www.ditsvar.dk.

Alle udtrukne personer, der ikke havde svaret på spørgeskemaet, modtog op til tre påmindelser med digital post i første del af dataindsamlingen, som skete via CAWI. Personer, der havde været inde og påbegynde besvarelse uden at færdiggøre, fik en specifik påmindelse om, at deres svar var gemt, og at besvarelsen kunne genoptages ved at logge ind igen. I Tabel 2.1 ses en oversigt over udsendelser, hvor det er angivet, hvilken dato de er sendt, og hvor mange udsendelser, der blev udsendt i alt. Derudover findes information om hvor mange udsendelser, der blev leveret, og hvor mange, der ikke blev leveret. Det ses, at der ved hovedudsendelsen var i alt 977 digitale post breve, der ikke blev leveret, hvilket svarer til 4,6 procent af udsendelserne. Den primære årsag til, at digitale post breve ikke leveres er, at en andel af befolkningen er fritaget for brugen af e-boks. Dernæst kan der i få tilfælde opstå fejl ved udsendelse, som betyder, at digitale post breve ikke leveres. Det skal i øvrigt bemærkes, at første udsendelse (invitation til deltagelse) blev sendt over to dage. 962 invitationer blev sendt ud på dag 1, hvorefter de første data gennemgik et kvalitetstjek. Formålet var her at sikre, at hele undersøgelsens setup fungerede som planlagt. Ingen fejl blev registreret ved dette datakvalitetstjek, og de resterende 24.019 invitationer blev derefter sendt ud.

2.6.2 Del 2

I dataindsamlingens del 2 blev der sendt en tredje påmindelse via digital post til respondenter uden registreret telefonnummer og én til respondenter, der havde besvaret en del af spørgeskemaet, men ikke afsluttet det. Heri var der tilføjet information om muligheden for at deltage i

undersøgelsen via telefoninterview ved henvendelse til Danmarks Statistik, og at respondenterne svar er gemte, således de kan fortsætte deres besvarelse, hvor de slap.

Respondenter med et registreret telefonnummer blev kontaktet via telefon af en telefoninterviewer fra Danmarks Statistiks underleverandør Norstat, der står for telefoninterviews, hvor de fik mulighed for at gennemføre undersøgelsen via telefon. Respondenterne blev i den forbindelse informeret om mulighed for at vinde en præmie, ved deltagelse i undersøgelsen.

I samtlige udsendelser blev respondenterne præsenteret for at kunne vinde 20 præmier á 500 kr. ved deltagelse i undersøgelsen.

Til slut fik personerne, udvalgt til undersøgelsen, en sidste påmindelse via NemSMS. NemSMS er en offentlig SMS-tjeneste, hvor borgere kan få blandt andet serviceinformationer, i dette tilfælde om en undersøgelse, som de kan deltage i. SMS-tiltaget kan give mulighed for at nå nogle respondenter, der ellers ikke får tjekket deres digitale post, vil svare på undersøgelsen, da SMS sendes til det telefonnummer, som respondenterne selv har tilknyttet Digital Post.

Nedenstående tabel, Tabel 2.4, viser udsendelser samt hvor mange udsendelser, der er nået frem til personerne i stikprøven.

Tabel 1.4: Udsendelser med beskrivelser af udsendelsesmetode og udsendelsesdato, antal, 2022

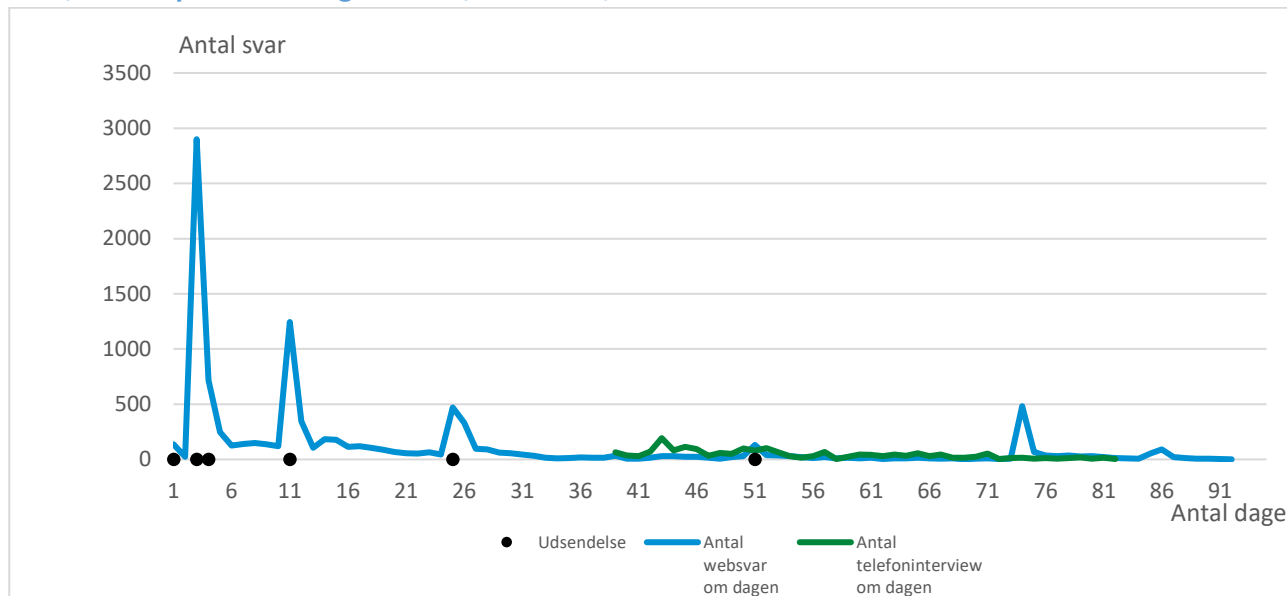
Udsendelsesdato	Antal			Beskrivelse	Udsendelsesmetode
	Udsendt i alt	Leveret	Ikke leveret		
05. september	962	924	38	Soft launch	Digital Post
07. september	24.019	23.080	939	Hovedinvitation, alle	Digital Post
15. september	21.036	20.096	940	Første påmindelse, alle	Digital Post
29. september	18.077	17.204	873	Anden påmindelse, alle	Digital Post
25. oktober	4.757	4.659	98	Tredje påmindelse til ikke-påbegyndte, der enten har åbnet eller besvaret nogle spørgsmål	Digital Post
17. november	12.423	11.851	572	Fjerde påmindelse, alle	Digital Post
28.-29. november	10.000	6.743	3.257	SMS-påmindelse	NemSMS

Kilde: DST Survey

Et eksempel på udsendelsesbrev er vedlagt i Bilag C, Kapitel 6.

I Figur 2-1 ses de indkomne svar pr. dag ift. de løbende udsendelser af invitationer og påmindelser om undersøgelsen.

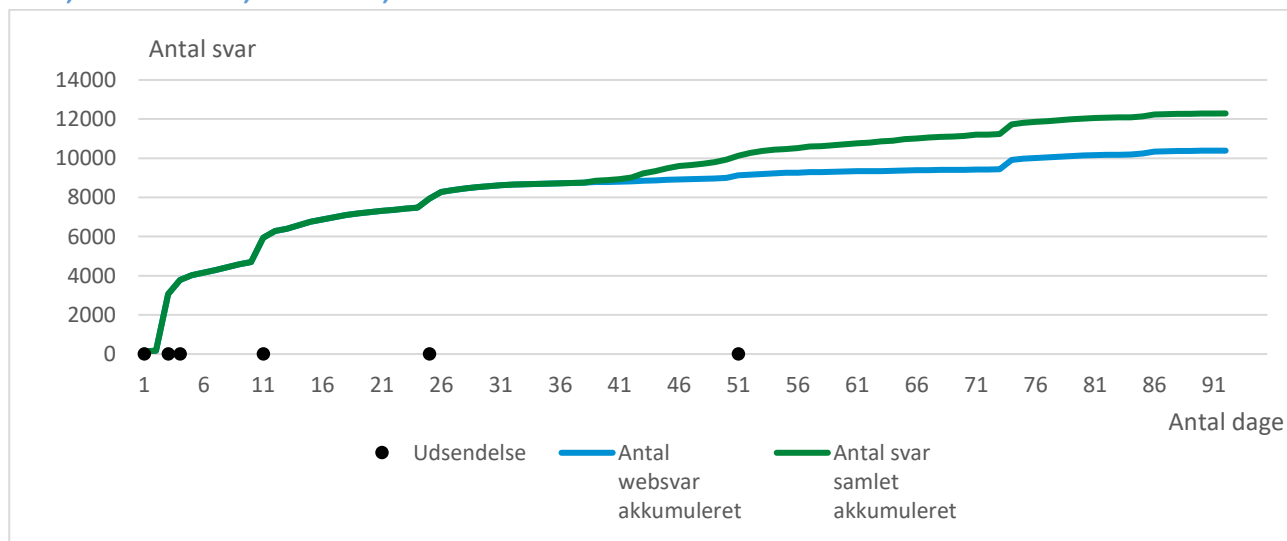
Figur 2.1: Oversigt over antal indsamlede svar fordelt på antal dage, dataindsamlingen er forløbet over, fordelt på indsamlingsmetode, antal svar, 2022

Kilde: DST Survey

I Figur 2.3 akkumulerede svar pr. dag ift. de løbende udsendelser af invitationer og påmindelser om undersøgelsen, og ift. de to metoder anvendt; spørgeskema på web og telefoninterview.

Figur 2.2: Oversigt over antal indsamlede svar fordelt på antal dage, dataindsamlingen er forløbet over, akkumuleret, antal svar, 2022

Kilde: DST Survey

2.7 Beskrivelse af udvalgte variable

I dette afsnit følger en beskrivelse af variablene 'Rygehistorik', 'Højest fuldførte uddannelse' og 'Indkomst'.

2.7.1 Rygehistorik

Rygehistorik er en central variabel i Danskernes Rygevaner, der beskriver nuværende rygevaner eller tidligere rygestatus. Variablen er konstrueret af Sundhedsstyrelsen ud fra elleve udvalgte spørgeskema-variable. Spørgsmålene og deres respektive svarkategorier kan findes i deres fulde længde i spørgeskemaet, jf. Bilag D.

I tabel 2.5 findes en oversigt over, hvordan hver kategori i variabelen Rygehistorik er konstrueret. Rygehistorik er en kategorisering af forskellige typer rygere/ikke-rygere samt andre tobaksbrugere. Det er muligt for personer at indgå i flere kategorier samtidig (fx 'daglige rygere' og 'rygere, der gerne vil holde op med at ryge'), hvorfor antallet i variabelen ikke vil summere til det totale antal respondenter i undersøgelsen.

Tabel 2.5: Oversigt over konstruktion af fordelingen af personers rygekategorier, 2022

Kategorier	Konstruktion
1. Storrygere	Q16 >= 14
2. Daglige rygere	Q11=1
3. Lejlighedsvis rygere	Q11=2,3
4. Rygere	Q11=1,2,3
5. Rygere, der gerne vil holde op med at ryge	Q35=2,3,4
6. Eks-rygere	Q11=4,5,6
7. Ikke-rygere	Q11=4,5,6,7
8. Aldrig rygere	Q11=7
9. Brugere af opvarmet tobak	Q37=1,2,3
10. Brugere af røgfri tobak	Q47_1=1,2,3 OR Q47_3=1,2,3 OR Q47_4=1,2,3 OR Q47_5=1,2,3 OR Q47_6=1,2,3
11. Brugere af nikotinposer	Q47_2=1,2,3
12. E-cigaret-rygere	Q52=1,2,3

Anm.: Kategorisering er på baggrund af de stillede spørgsmål i undersøgelsen "Rygevaner 2022", se spørgeskemaet i bilag D, kapitel 8. Kilde: DST Survey

2.7.2 Højest fuldførte uddannelse

Variablen *Højest fuldførte uddannelse* er registerbaseret. Den er konstrueret af Danmarks Statistik og er baseret på oplysninger om uddannelse fra hver enkelt person fra Danmarks Statistiks elevregister eller kvalifikationsregister².

² <https://www.dst.dk/emner/befolkningens-hoejst-fuldfoerte-uddannelse>

Præcisionen og pålideligheden varierer afhængig af, hvilken kilde oplysningerne kommer fra. Mere end 80 procent af oplysningerne kommer fra administrative kilder, fx uddannelsesinstitutionernes studieadministrative systemer, som er meget pålidelige. Andre kilder er ikke så tæt knyttet til uddannelserne og vil ofte være mindre pålidelige. Disse anvendes kun, hvis der ikke findes andre oplysninger. Eksempler på disse kilder er undersøgelserne af indvandrernes medbragte uddannelse og Folke- og boligtællingen fra 1970, som bygger på selvrapporтерet uddannelsesniveau.

I nedenstående tabel 2.6 ses en oversigt over de inddelinger, der er lavet for denne variabel.

Tabel 2.6: Oversigt over uddannelsesniveauer for variabelen højst fuldførte uddannelse

Niveau	Højst fuldførte uddannelse	Uddannelsesgrad
10	Grundskole	Lav
20	Gymnasiale uddannelser	Lav
30	Erhvervsfaglige uddannelser	Lav
40	Korte videregående uddannelser	Høj
50	Mellemlange videregående uddannelser (fx professionsbachelor)	Høj
60	Bachelor	Høj
70	Lange videregående uddannelser	Høj
80	Ph.d. og forskeruddannelser	Høj
90	Uoplyst m.v.	Lav

Kilde: DST Survey

2.7.3 Indkomst

Variabelen Indkomst er konstrueret af Danmarks Statistik og er baseret på registeroplysninger. Der anvendes den ækvivaleret disponibel indkomst for familien.

Disponibel indkomst for familier anvendes som et mål for familiers forbrugsmuligheder. Den disponible indkomst er det beløb, en familie har til boligudgifter, forbrug eller opsparing, når skatter og renter er betalt.

At indkomsten er ækvivaleret betyder, at det er en vægtet indkomst, som anvender en såkaldt ækvivalensskala. Herved tages der højde for, at en familie på to voksne forbruger mere, men ikke behøver en dobbelt så stor indkomst som en familie med kun én voksen. Det afspejler også, at børn ikke behøver en lige så stor indkomst som voksne for at opnå samme levestandard.

En familie med mange familiemedlemmer skal have en højere indkomst end familien med få familiemedlemmer for at opnå samme forbrugsmuligheder. Det er derfor ikke retvisende at sammenligne den samlede indkomst for en enlig med den samlede indkomst for en familie på seks personer.

Men der er stordriftsfordele, som betyder, at den store familie ikke behøver den samme gennemsnitsindkomst pr. familiemedlem som den enlige for at opnå samme velstandsniveau. Familien på seks personer behøver fx ikke seks køleskabe eller seks indboforsikringer. For at gøre

indkomsterne sammenlignelige på tværs af familietyper, korrigeres indkomsterne med en ækvivalensfaktor.

Til beregningen benytter både Eurostat og Danmarks Statistik OECD's modificerede skala, hvor første voksne har vægten 1. De øvrige voksne og børn over 14 år har vægten 0,5, og børn til og med 14 år har vægten 0,3.

Dvs. at to voksne uden børn ved den modificerede skala har ækvivalensfaktoren 1,5, mens én voksen med to børn under 15 år har faktoren 1,6.

Alle familiemedlemmer – herunder også eventuelle børn – får tildelt samme ækvivalerede disponible indkomst, uanset hvor meget det enkelte medlem af familien tjener. Med ækvivaleringen af indkomsterne antages det således, at forbrugsmulighederne er helt lige fordelt mellem familiens medlemmer.

Idet størstedelen af den voksne befolkning bor i parfamilier, er der med antagelsen om, at indkomsten fordeles ligeligt inden for familien, kun små forskelle på mænds og kvinders indkomstniveau, når der ses på den ækvivalerede indkomst.

I Danskernes rygevaner er der konstrueret fire indkomstgrupper baseret på kvartiler. Således indeholder gruppen 1. kvartil de 25 procent af populationen, der har den laveste ækvivalerede disponible indkomst for familien (her betegnet 'lav' indkomst), mens gruppen 4. kvartil indeholder den del af populationen, der har den højeste indkomst i populationen (her betegnet 'høj' indkomst). 2. og 3. kvartil indeholder henholdsvis den lave og høje mellemindkomstgruppe. Den præcise indkomststørrelse for de fire grupper kan ses i tabel 2.7 nedenfor.

Tabel 2.7: Den gennemsnitlige (ækvivalerede) disponible familieindkomst fordelt på kvartiler, kr.

Kvartil	Betegnelse	Indkomststørrelse
1.	Lav	< 162.287
2.	Mellem-lav	162.287 – 252.543
3.	Mellem-høj	252.543 – 353.263
4.	Høj	> 353.263

Anm.: Kvartilerne inddeler populationen i fire lige store ift. disponible indkomst for familien. Alle personer, der tilhører den samme familie pr. 31. december i indkomståret, inkl. hjemmeboende børn under 25 år tildes familiens vægtede indkomst.

Kilde: Danmarks Statistisk indkomststatistik

2.8 Genskabelse af repræsentativitet efter bortfald

Som et led i kvalitetssikringen af undersøgelsen, blev der efter endt dataindsamling, lavet en bortfaldsanalyse samt en opregning for de personer, der ikke har svaret. Der er specielt ved lav opnåelse, men også ved høj opnåelse en tendens til, at bedre stillede og mere integrerede, etablerede og aktive borgere svarer mest. Fx erhvervsaktive, personer med høj uddannelse, par, etniske danskere osv. Da Danmarks Statistik har kendskab til disse oplysninger fra registrene, er det muligt at rette de opnåede besvarelser til ved hjælp af korrektionsfaktorer herefter benævnt vægte, så de igen afspejler befolkningen i Danmark, ligesom den oprindelige universelt repræsentative

stikprøve gjorde. Vægtene genskaber således repræsentativiteten for en lang række signifikante faktorer. Det er her afgørende, at det ikke kun er de demografiske variable som køn, alder og geografi, der indgår i opregningen, men også sociale forhold.

Hvis de sociale faktorer ikke inkluderes i opregningen, vil undersøgelsen tegne et for rosenrødt billede af virkeligheden og ikke være sammenlignelig med tidligere undersøgelser, der bygger på repræsentative metoder. Fx vil det metodisk være forkert at opregne egen oplyst uddannelse til registerbaseret, da en del overvurderer egen uddannelse.

Vægtningen sker ved hjælp af 'Generalized regression estimator' (GREG). Det er en flerdimensional metode, der gør det muligt at inddrage mange variable på samme tid. Metoden anvendes internationalt, og det er standarden i Danmark Statistiks repræsentative undersøgelser, hvor der bruges programmet CLAN til vægtningen. For mere information se Andersson og Nordberg (1998) og Anderson (2004).

Det vægtede data, leveret af DST er repræsentativt samlet set. Ift. databehandling vil leverede registervariable og strata være afgørende for hvad der kan ses på repræsentativt. Se mere om vægtene og hvordan de korregerer for bortfald i afsnit 3.3 og bilag B, kapitel 6.

3. RESULTATER

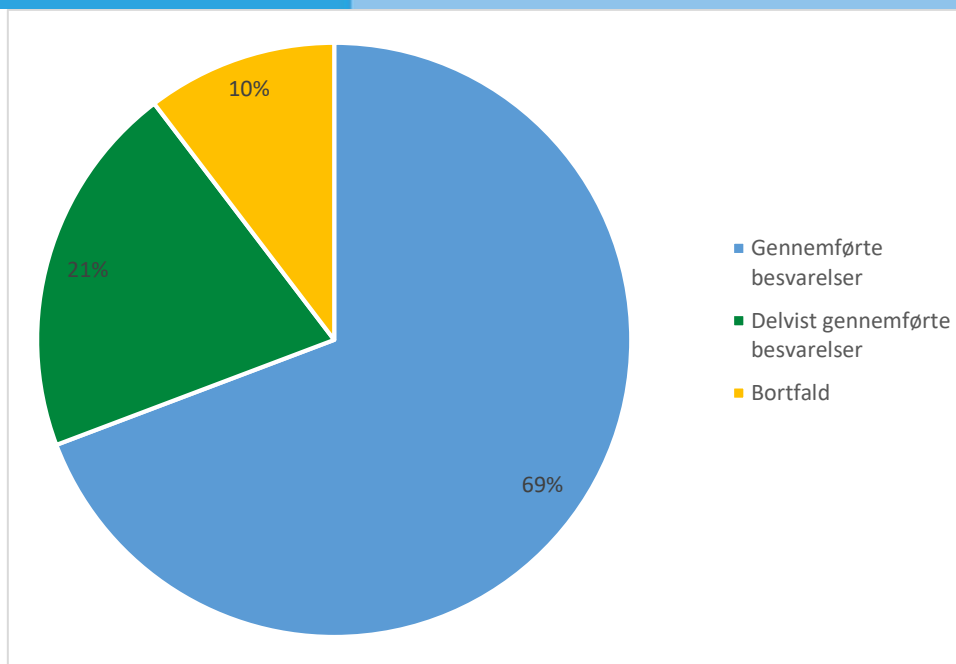
I følgende afsnit beskrives svarmønstre og bortfald i Danskernes Rygevaner. Herudover illustreres det, hvordan vægte korrigerer for et skævt bortfald. Slutteligt findes et overblik over og beskrivelse af indholdet i de tilhørende deskriptive tabelrapporter.

3.1 Svar og svarfordeling

Der er samlet set 11.865 fulde besvarelser af spørgeskemaet i Danskernes Rygevaner 2022. Herudover 424 delvist gennemførte spørgeskemaer. Det er kun fuldt gennemførte spørgeskemaer, der indgår i resultaterne og tælles med i svarprocenten for undersøgelsen. Svarprocenten er udregnet ud fra nettostikprøven og er beregnet til 45,7 pct.

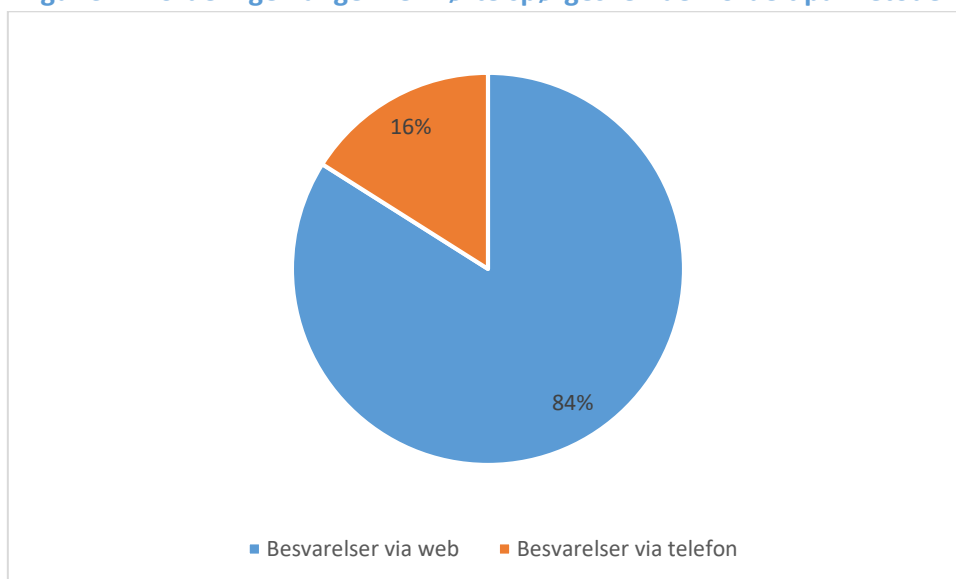
Resultatet af indsamlingen kan ligeledes ses af nedenstående figur, Figur 3.3, fordelt på gennemførte besvarelser, over for delvise besvarelser og bortfald. Den efterfølgende figur, Figur 3.4 viser besvarelser fordelt på metode.

Figur 3.3: Fordelingen af gennemførte interviews og bortfald

Kilde: DST Survey

Figur 3.4: Fordelingen af gennemførte spørgeskemaer fordelt på metode

Kilde: DST Survey

Respondentgrupper med højt uddannelsesniveau eller høj indkomst, kan have en højere andel af svar via web. Svar gennemført på telefon er ikke i samme grad afhængig af uddannelse og indkomst.

I Tabel 3.1 ses svarprocenter for alle 28 forskellige strata, som varierer fra 26-29 procent blandt personer i alderen 25-29 år med lav uddannelsesgrad (strata 5 og 6) til op mod 79 procent for personer i alderen 70-79 år med høj uddannelsesgrad og bosiddende uden for hovedstaden (strata 28).

Tabel 3.1: Oversigt over antal svar og svarprocent fordelt på de 28 strata, antal og procent, 2022

Strata	Alder	Region	Uddannelsesgrad	Samplingsgrad	Antal svar	Svarprocent
1.	15-19 år	Region Hovedstaden			285	38,9
2.	15-19 år	Øvrige regioner			750	43,3
3.	20-24 år	Region Hovedstaden			286	31,8
4.	20-24 år	Øvrige regioner			643	37,0
5.	25-29 år	Region Hovedstaden	Lav uddannelse		150	26,2
6.	25-29 år	Øvrige regioner	Lav uddannelse		346	28,5
7.	25-29 år	Region Hovedstaden	Høj uddannelse		197	38,1
8.	25-29 år	Øvrige regioner	Høj uddannelse		124	44,4
9.	30-39 år	Region Hovedstaden	Lav uddannelse		210	26,2
10.	30-39 år	Øvrige regioner	Lav uddannelse		641	32,2
11.	30-39 år	Region Hovedstaden	Høj uddannelse		337	46,5
12.	30-39 år	Øvrige regioner	Høj uddannelse		307	48,2
13.	40-49 år	Region Hovedstaden	Lav uddannelse		299	34,2
14.	40-49 år	Øvrige regioner	Lav uddannelse		920	39,8
15.	40-49 år	Region Hovedstaden	Høj uddannelse		300	54,1
16.	40-49 år	Øvrige regioner	Høj uddannelse		354	61,0
17.	50-59 år	Region Hovedstaden	Lav uddannelse		506	46,6
18.	50-59 år	Øvrige regioner	Lav uddannelse		1.054	52,3
19.	50-59 år	Region Hovedstaden	Høj uddannelse		266	59,9
20.	50-59 år	Øvrige regioner	Høj uddannelse		351	68,6
21.	60-69 år	Region Hovedstaden	Lav uddannelse		346	58,3
22.	60-69 år	Øvrige regioner	Lav uddannelse		1.071	58,2
23.	60-69 år	Region Hovedstaden	Høj uddannelse		169	72,5
24.	60-69 år	Øvrige regioner	Høj uddannelse		325	78,7
25.	70-79 år	Region Hovedstaden	Lav uddannelse		296	56,3
26.	70-79 år	Øvrige regioner	Lav uddannelse		955	58,2

27.	70-79 år	Region Hovedstaden	Høj uddannelse	127	69,8
28.	70-79 år	Øvrige regioner	Høj uddannelse	250	79,4
I alt				11.865	45,7

Anm.: Uddannelsesgrad er kategoriseret variabelen højest fuldførte uddannelse, se tabel 2.6, hvor niveau 05-30 og 90 dækker over lav uddannelse og niveau 50-80 dækker over høj uddannelse.

Kilde: DST Survey pba. Danmarks Statistiks registre (CPR, Befolkningsregister og Uddannelsesregister).

Svarfordeling i forhold population og udvalgte registervariable kan ses i kapitel 6, Bilag B.

3.2 Bortfald

I alt 14.814 personer er kategoriseret som bortfald i undersøgelsen. Bortfaldet består af nedenstående grupper:

- Delvist gennemførte spørgeskemaer (424 personer): Personer der har åbnet spørgeskemaet og besvaret mindst et spørgsmål, men ikke har gennemført undersøgelsen
- Nægter (1.987 personer): Personer vi har haft kontakt til, og som har meddelt, at de ikke ønsker at deltage i undersøgelsen.
- Sprogvanskeligheder (202 personer): Personer der ikke kan deltage grundet sprogvanskeligheder. Vi har normalt haft kontakt til en anden end interviewpersonen i husstanden.
- Øvrigt bortfald (207 personer): Inkluderer personer, der ikke har deltaget pga. sygdom/handicap eller er døde. Vi har normalt haft kontakt til en anden end interviewpersonen i husstanden. Øvrigt bortfald indeholder også 19 personer som svarer de er under 15 eller over 79 år og derfor udgår.
- Ikke kontakt på telefon (1.163 personer): Personer, der falder uden for målgruppen, og ikke skal deltage i undersøgelsen.
- Ikke fundet telefonnummer (5.673 personer): Personer som vi ikke har fundet et telefonnummer til og derfor ikke fået kontakt til telefonisk kun via digital post.
- Ikke kontaktet, adressebeskyttet (719): Personer, der har adressebeskyttelse.
- Ikke svaret (4.439 personer): Personer, der ikke har reageret på henvendelser.
- Ikke svaret (4.439 personer): Personer, der ikke har reageret på vores henvendelser, og som ikke har deltaget i undersøgelsen fx personer med forkert fundet telefonnummer.

Tabel 3.2: Stikprøven fordelt på bortfald

Bortfaldsgruppe	Antal
Delvist gennemførte spørgeskemaer	424
Nægter	1.987
Sprogvanskeligheder	202
Øvrigt bortfald	207
Ikke kontaktet på telefonnummer	1.163
Ikke kontaktet (adressebeskyttet)	719
Ikke fundet telefonnummer	5.673
Ikke svaret	4.439

I alt
14.814

Kilde: DST Survey

I udsendelsesbrevene får respondenterne mulighed for at afslå deltagelse. Tiltaget bruges til at nedringe respondentbyrden for respondenter, der alligevel ikke har tænkt sig at deltage.

Svarfordeling i forhold population og udvalgte registervariable kan ses i Afsnit 6, Bilag B.

I nedenstående tabel, Tabel 3.3, findes fordelingerne af stikprøvens svar og ikke-svar på de relevante registervariable. Heraf kan man se, hvordan bortfaldet fordeles, dvs. hvad der karakteriserer de to grupper.

Tabel 3.3: Oversigt over stikprøven, svarfordeling, indsamlingsmetode og bortfald, antal og procent, 2022

	Indsamlingsmetode					Indsamlingsmetode			
	Stikpr øve	Svar på telefon	Svar på web	Svar i alt	Ikke svar	Svar på telefon	Svar på web	Svar i alt	Ikke svar
	<i>Antal</i>					<i>Procent</i>			
Køn									
Mænd	13.328	1.091	4.538	5.629	7.699	8,2	34,0	42,2	57,8
Kvinder	12.632	811	5.425	6.236	6.396	6,4	42,9	49,4	50,6
Alder pr. 1. oktober 2022									
15-29 år	7.681	596	2.185	2.781	4.900	7,8	28,4	36,2	63,8
30-59 år	12.536	890	4.655	5.545	6.991	7,1	37,1	44,2	55,8
60-79 år	5.743	416	3.123	3.539	2.204	7,2	54,4	61,6	38,4
Familiens sammensætning									
Enlige uden børn	7.666	475	2.523	2.998	4.668	6,2	32,9	39,1	60,9
Enlige med børn	1.943	151	602	753	1.190	7,8	31,0	38,8	61,2
Par uden børn	7.390	477	3.638	4.115	3.275	6,5	49,2	55,7	44,3
Par med børn	8.961	799	3.200	3.999	4.962	8,9	35,7	44,6	55,4
Herkomst									
Dansk oprindelse	21.613	1.748	8.951	10.699	10.914	8,1	41,4	49,5	50,5
Indvandrere	3.624	118	893	1.011	2.614	3,3	24,6	27,9	72,1
Efterkommere	722	36	119	155	567	5,0	16,5	21,5	78,5
Højest fuldførte uddannelse									
Grundskole eller uoplyst	8.061	628	2.349	2.977	5.084	7,8	29,1	36,9	63,1
Ungdomsuddannel se	11.005	784	4.257	5.041	5.964	7,1	38,7	45,8	54,2
Kort videregående uddannelse	1.393	94	612	706	687	6,7	43,9	50,7	49,3
Mellemlang videregående uddannelse	2.811	211	1.440	1.651	1.160	7,5	51,2	58,7	41,3

Lang videregående uddannelse	2.690	185	1.305	1.490	1.200	6,9	48,5	55,4	44,6
Socioøkonomisk status									
Selvstændig	881	79	336	415	466	9,0	38,1	47,1	52,9
Lønmodtager mellemniveau	4.976	389	2.492	2.881	2.095	7,8	50,1	57,9	42,1
Lønmodtager grundniveau	7.861	556	2.680	3.236	4.625	7,1	34,1	41,2	58,8
Studerende	3.973	329	1.336	1.665	2.308	8,3	33,6	41,9	58,1
Uden for erhverv	8.269	549	3.119	3.668	4.601	6,6	37,7	44,4	55,6
Ækvivaleret disponibel indkomst (familie)									
Lav	7.129	374	1.992	2.366	4.763	5,2	27,9	33,2	66,8
Mellemlav	6.412	518	2.185	2.703	3.709	8,1	34,1	42,2	57,8
Mellemhøj	6.491	539	2.788	3.327	3.164	8,3	43,0	51,3	48,7
Høj	5.928	471	2.998	3.469	2.459	7,9	50,6	58,5	41,5
I alt	25.960	1.902	9.963	11.865	14.095	7,3	38,4	45,7	54,3

Kilde: DST Survey pba. Danmarks Statistisk registre ((CPR, Befolkningsregister, Uddannelsesregister og indkomststatistik)

I forhold til bortfaldet 'ikke-svarene' er der en større andel mænd end kvinder med hhv. -57,8 procent og 50,6 procent, der ikke har svaret. Desuden er de personer, der er kategoriseret som bortfald, generelt kendetegnet ved at tilhøre undersøgelsens yngste aldersgruppe, de 15-29 årige, hvor 63,8 procent ikke svarer. Til forskel er det 38,4 procent af de 60-79 årige, vi ikke får svar fra. Derudover svarer færre enlige (med og uden børn) end par (med og uden børn). Bortfaldet er desuden karakteriseret af, at 73,2 procent indvandrere/efterkommere ikke svarer mod 50,5 procent med dansk oprindelse.

Hvad angår *Højest fuldførte uddannelse* er det i de fleste tilfælde personer med grundskole eller uoplyst uddannelse, der ikke besvarer undersøgelsen, hvor 63,1 procent ikke svarer. Bortfaldet er lavest blandt personer med en mellemlang videregående uddannelse med 41,3 procent, der ikke svarer. Derudover er det særligt personer uden for erhverv, studerende og personer, som er lønmodtagere på grundniveau, vi ikke får svar fra, hhv. 55,6 procent, 58,1 procent og 58,8 procent. Når vi ser på ækvivaleret disponibel indkomst for familien, ses bortfaldet i højeste grad hos personer med en lav og mellemlav ækvivaleret disponibel indkomst, her er det hhv. 66,8 og 57,8 procent, der ikke svarer. Hos personer med en høj disponibel indkomst er bortfaldet lavest, idet 41,5 procent ikke har svaret.

For at korrigere for dette bortfald, har vi vægtet data. Vægtningen beskrives i afsnit 3.3.

Når vi sammenligner gennemførsel på webspørgeskema i forhold til gennemførsel via telefoninterview, ses det, at særligt de selvstændige, benytter sig af muligheden for at gennemføre interview via telefonen (9 procent). Derudover er det personer der er i par med børn (8,9 procent) og studerende og personer i gruppen "mellemhøj" i ækvivaleret disponibel indkomst for familien (8,3 procent), der gennemfører interviewet via telefon.

I nedenstående tabel, Tabel 3.4, forholder vi os udelukkende til forholdet mellem indsamlingsmetode, relateret til den konstruerede variabel for rygehistorik (afsnit 2.7.1). Heraf ses følgende forskelle i forhold til indsamlingsmetode.

Tabel 3.4: Forhold mellem indsamlingsmetode og til den konstruerede variabel for rygehistorik, 2022

	Indsamlingsmetode			Indsamlingsmetode		
	Svar på telefon	Svar på web	Svar i alt	Svar på telefon	Svar på web	Svar i alt
	<i>Antal</i>			<i>Procent</i>		
Rygehistorik						
1. Storrygere	144	524	668	21.6	78.4	100
2. Daglige rygere	282	1.118	1.400	20.1	79.9	100
3. Lejlighedsvis rygere	120	581	701	17.1	82.9	100
4. Rygere	402	1.699	2.101	19.1	80.9	100
5. Rygere, der gerne vil holde op med at ryge	243	1.121	1.364	17.8	82.2	100
6. Eks-rygere	461	3.110	3.571	12.9	87.1	100
7. Ikke-rygere	1.500	8.264	9.764	15.4	84.6	100
8. Aldrig-rygere	1.039	5.154	6.193	16.8	83.2	100
9. Brugere af opvarmet tobak	30	89	119	25.2	74.8	100
10. Brugere af røgfri tobak	93	239	332	28.0	72.0	100
11. Brugere af nikotinposer	74	236	310	23.9	76.1	100
12. E-cigaretrygere	87	403	490	17.8	82.2	100
I alt	1.902	9.963	11.865			

Det fremgår af tabel 3.4, at en større andel af rygere generelt svarer på telefon i forhold til ikke rygere og eks-rygere. For rygere generelt udgør besvarelser på telefon mellem 17,1-28 procent, mens den udgør 12,9-16,8 procent for grupperne eks-rygere, ikke-rygere og aldrig-rygere (Obs. det er muligt for personer at indgå i flere kategorier samtidig, hvorfor antallet i variabelen ikke vil summere til det totale antal respondenter i undersøgelsen. Tabellen kan ikke sammenlignes med ovenstående tabel 3.3, som tager udgangspunkt i fordelinger på baggrund af Danmarks Statistiks registre).

3.3 Korrektion med vægte

Som beskrevet i afsnit 2.8, er data fra undersøgelsen korrigeret med vægte for at nærme sig populationen.

Vi har i forbindelse med Danskernes Rygevaner set på hvilke registervariable, der er signifikante i forhold til bortfaldet. Disse registervariable indgår i vores vægtningsmodel. Alder og region indgår i strata, og hvert strata er korrigeret med vægte. Ud over strata, indgår følgende registervariable i vægtningsmodellen: køn (koen), familieindkomst (Indk_FamAekvDisp_kvartil), familietype (famregtype1), uddannelse (udgrp) og socioøkonomisk status (sociogrp1) på forskellige måder.

Vægtningsmodellen er lavet, således at hvert stratum bliver regnet på plads i forhold til populationen. Strata er konstrueret efter aldersgrupper, bosat i eller uden for hovedstadsområdet samt høj eller lav uddannelse, jf. afsnit 2.2.

Da undersøgelsen er stratificeret, og vi vægter strata på plads, benytter vi ikke de samme registervariabler og/eller grupperinger af registervariabler på alle strata. Det skyldes, at vi i forbindelse med vægtningen kigger på analyser af, hvilke registervariable der er mest signifikante, og dermed har mest betydning i forhold til bortfaldet. Her er det forskelligt for de forskellige strata, hvilke variable og/eller grupperinger, der er relevante. Dette skyldes de forskellige karakteristika, der findes inden for hvert stratum.

På baggrund heraf er der lavet tre forskellige modeller. De tre modeller dækker strata fra 1-4 (15-24 år), strata 5-16 (25-49 år) og strata 17-28 (50-79 år). Alle registervariable, der indgår, kommer på plads i forbindelse med korrektionen ift. populationen. De tre vægtningsmodeller fremgår af nedenstående. Her ses det, at det er forskellige variable, der indgår, og krydses med hinanden og strata. De variable, der fremkommer af modellerne, er de variable, der blev fundet mest betydningsfulde for den enkelte gruppe.

I den yngste gruppe er vægtningsmodellen sammensat af køn, herkomst, familieindkomst, socioøkonomisk status og strata.

Når registervariable krydses ifm. vægtningen, vægtes de også på plads i kombination. Dvs. vægtningsmodellen for den yngste gruppe bl.a. rammer helt præcist på populationen, ifm. køn, herkomst og strata (koen*ie_type*strata). Her kan vi således sige noget meget præcist om fx kvinder i en bestemt aldersgruppe (pga. strata) med en bestemt herkomst.

I den mellemste gruppe er vægtningsmodellen sammensat af køn, herkomst, familietype, uddannelse, socioøkonomisk status, familieindkomst og strata.

I den ældste gruppe er vægtningsmodellen sammensat af køn, uddannelse, socioøkonomisk status, familietype, familieindkomst og strata.

For den ældste gruppe findes ikke kryds, udover med strata. Grunden til dette er, at modellen ikke kunne bære det. For denne aldersgruppe, er fordelingen fx væsentligt anderledes end i de øvrige aldersgrupper, og vi kommer derfor ud i for små grupper til at kunne sige noget præcist herom.

Vi bruger i Danmarks Statistik bruger CLAN til vægtning. CLAN-proceduren er en samling SAS-makroer udviklet på Statistiska Centralbyrån (Sverige). Makroen CLAN er designet til at beregne populationstotaler med tilhørende usikkerheder. For mere information se Andersson og Nordberg (1998) og Anderson (2004).

I tabel 3.5 vises, hvorledes de beregnede vægte rykker sig i forhold til direkte vægte (GI) i de 28 strata. Dette er en teknisk beskrivelse af, hvordan GI'erne fordeler sig i forhold til hvert af de 28 strata, hvor det kan ses, at GI'erne fordeler sig pænt omkring middelværdien 1 og det højest GI er 3,9.

Tabel 3.5: Teknisk beskrivelse af GI for alle strata, 2022

Strata	Antal svar	min	p5	p95	max	std
1.	285	0,787	0,787	1,683	2,096	0,277

2.	750	0,767	0,832	1,38	2,179	0,236
3.	286	0,494	0,494	1,759	1,907	0,34
4.	643	0,708	0,785	1,69	2,184	0,291
5.	150	0,118	0,518	1,879	2,163	0,418
6.	346	0,391	0,622	1,931	2,69	0,391
7.	197	0,436	0,575	1,813	1,952	0,372
8.	124	0,375	0,504	1,489	3,925	0,499
9.	210	0,386	0,386	2,029	2,503	0,463
10.	641	0,625	0,713	1,595	2,033	0,277
11.	337	0,581	0,633	1,746	2,471	0,359
12.	307	0,627	0,627	1,55	1,846	0,275
13.	299	0,287	0,433	1,905	3,056	0,479
14.	920	0,643	0,643	1,761	2,328	0,33
15.	300	0,62	0,659	1,685	2,499	0,318
16.	354	0,819	0,862	1,15	1,267	0,086
17.	506	0,658	0,68	1,789	2,259	0,349
18.	1054	0,77	0,77	1,454	1,692	0,229
19.	266	0,77	0,77	1,495	1,846	0,234
20.	351	0,783	0,906	1,177	1,272	0,098
21.	346	0,609	0,619	1,781	2,077	0,392
22.	1071	0,708	0,761	1,366	1,636	0,191
23.	169	0,731	0,834	1,479	1,588	0,206
24.	325	0,881	0,881	1,338	1,408	0,141
25.	296	0,667	0,709	1,266	1,402	0,194
26.	955	0,62	0,666	1,338	1,81	0,221
27.	127	0,505	0,575	1,529	1,648	0,315
28.	250	0,84	0,84	1,326	1,566	0,17

Kilde: DST Survey

I Bilag B, kapitel 6, ses fordelinger af svar sammenlignet med stikprøve, population og de vægtede svar. Heraf fremgår det, at vægtene er med til at korrigere for det tidligere beskrevne bortfald. Det ses bl.a. at svarene vægtes på plads ift. populationen, for hhv. mænd og kvinder. For mænd går andelen af svar fra 47,4 procent til 50 procent med vægte, for kvinder fra 52,6 procent til 50 procent. Aldersgrupperne vægtes ligeledes på plads ift. populationen, og højest fuldførte uddannelse nærmer sig i høj grad populationen. Fx går grundskole eller uoplyst som højest fuldførte uddannelse, fra 25,1 procent svar, til 27,4 efter vægtning, hvilket er tæt på andelen i populationen, som er 27,7 procent.

I tabel 3.6 er det illustreret, hvordan vægtningen påvirker bl.a. den centrale spørgeskemavariabel "Ryger du tobak?". Før vægtningen er der 11,8 procent af respondenterne, der svarer, at de ryger dagligt. Vægtningen resulterer i, at andelen stiger til 12,9 procent. Dette indikerer, at personer der ryger er en smule underrepræsenteret i undersøgelsen, og at vægtningen korrigerer for dette. I 2020 udgjorde andelen af respondenter, der svarer, at de ryger 12,5 procent efter vægtning. Umiddelbart kan det se ud som at der er en stigning af andelen af rygere, men det kan ikke konkluderes, da tallene i 2022 og 2020 ligger indenfor 95-% konfidensinterval. Derfor er forskellen ikke statistisk signifikant i forhold til et 95-% konfidensinterval.

Tabel 3.6: Effekt af vægtning for udvalgte spørgsmål, antal svar og procent, 2022

2022	Antal svar	Før vægtning	Efter vægtning
Ryger du tobak?			
Ja, hver dag	1.400	11,8	12,9
Nej	10.465	88,2	87,1
I alt	11.865	100,0	100,0

Kilde: DST Survey

2020	Antal svar	Før vægtning	Efter vægtning
Ryger du tobak?			
Ja, hver dag	1.582	11,8	12,5
Nej	12.203	88,5	87,5
I alt	13.377	100,0	100,0

Kilde: DST Survey

3.4 Beskrivelse af tabelrapporter

Der er udarbejdet tabelrapporter med deskriptive frekvenstabeller og krydstabeller for data indsamlet i Danskernes Rygevaner. I nedenstående tabel 3.5 findes et overblik over indholdet af de forskellige tabelrapporter, og hvorvidt de indeholder vægtede eller uvægtede resultater.

Tabel 3.7: Oversigt over tabelrapporter

Ryger du tobak?	Beskrivelse
1. Frekvenstabeller (uden vægte)	Indeholder frekvenstabeller for alle spørgeskemavariabler, Rygehistorik, indkomst og højest fuldførte uddannelse. Data er ikke vægtet.
2. Frekvenstabeller (med vægte)	Indeholder frekvenstabeller for alle spørgeskemavariabler, Rygehistorik, indkomst og højest fuldførte uddannelse. Data er opregnet til populationen, dvs. data er vægtet.
3. Krydstabeller, Køn (uden vægte)	Indeholder kryds mellem 1. Frekvenstabeller (uden vægte) og køn (Q01).

4. Krydstabeller, Køn (med vægte)	Indeholder kryds mellem 2. Frekvenstabeller (med vægte) og køn (Q01).
5. Krydstabeller, Alder (uden vægte)	Indeholder kryds mellem 1. Frekvenstabeller (uden vægte) og Alder (Q02). I krydstabeller for Alder er der grupperet til tre grupper (15-29 år, 30-59 år, 60-79 år).
6. Krydstabeller, Alder (med vægte)	Indeholder kryds mellem 2. Frekvenstabeller (med vægte) og Alder (Q02). I krydstabeller for Alder er der grupperet til tre grupper (15-29 år, 30-59 år, 60-79 år).
7. Krydstabeller, Rygehistorik (uden vægte)	Indeholder kryds mellem 1. Frekvenstabeller (uden vægte) og den konstruerede variabel Rygehistorik.
8. Krydstabeller, Rygehistorik (med vægte)	Indeholder kryds mellem 2. Frekvenstabeller (med vægte) og den konstruerede variabel Rygehistorik.
9. Krydstabeller, Region (uden vægte)	Indeholder kryds mellem 1. Frekvenstabeller (uden vægte) og Region (Q03).
10. Krydstabeller, Region (med vægte)	Indeholder kryds mellem 2. Frekvenstabeller (med vægte) og Region (Q03).
11. Krydstabeller, Højest fuldførte uddannelse (uden vægte)	Indeholder kryds mellem 1. Frekvenstabeller (uden vægte) og Højest fuldførte uddannelse fra register.
12. Krydstabeller, Højest fuldførte uddannelse (med vægte)	Indeholder kryds mellem 2. Frekvenstabeller (med vægte) og Højest fuldførte uddannelse fra register.
13. Krydstabeller, Beskæftigelse (uden vægte)	Indeholder kryds mellem 1. Frekvenstabeller (uden vægte) og Beskæftigelse (Q08), der er grupperet til tre grupper. 1. I arbejde (Q08 =1,2,3) 2. Under uddannelse (Q08 =4,5) 3. Ikke i arbejde/under uddannelse. (Q08 =6,7,8,9)
14. Krydstabeller, Beskæftigelse (med vægte)	Indeholder kryds mellem 2. Frekvenstabeller (med vægte) og Beskæftigelse (Q08), der er grupperet til tre grupper. 1. I arbejde (Q08 =1,2,3) 2. Under uddannelse (Q08 =4,5) 3. Ikke i arbejde/under uddannelse. (Q08 =6,7,8,9)

Kilde: DST Survey

4. STYRKER OG SVAGHEDER

Resultaterne fra stikprøveundersøgelser kan være behæftet med to typer usikkerheder; systematiske fejl og statistisk stikprøveusikkerhed. Begge dele er beskrevet i dette afsnit om styrker og svagheder i relation til Danskernes Rygevaner.

4.1 Systematiske fejl

Systematiske fejl, herunder selektionsbias, knytter sig til;

- a. Populationen: Er alle i målgruppen med i populationen på tidspunktet for populationsafgrænsningen?

- b. Repræsentativitet: Kan alle i populationen udvælges og kontaktes?
- c. Bortfald: Er der systematisk bortfald, som kan påvirke resultaterne systematisk?

Designet af undersøgelsen minimerer selektionsbias, idet alle i den afgrænsede population indgår. I undersøgelsen, Danskernes Rygevaner, er alle borgere i alderen 15-79 år med gyldigt CPR-nummer inkluderet i populationen, hvorfor populationen vurderes at være retvisende i forhold til målgruppen for undersøgelsen. Dermed kender vi med 99,9 % sikkerhed udtræksandsynligheden for hvert enkelt individ, og stikprøven er derfor repræsentativ i forhold til populationen. Der er en forskel mellem brutto – og nettostikprøven, men dette vurderes ikke at have påvirket det endelige resultat. Risikoen for selektionsbias i relation til afgrænsning af population og udtræk af stikprøve vurderes dermed til at være lav, hvilket er en stor styrke i designet af denne undersøgelse.

I forhold til bortfald kan der jf. tabel 3.3 dokumenteres et systematisk frafald i undersøgelsen. Personers deltagelse viser sig at have en sammenhæng med baggrundskarakteristika som vi kan finde i registervariablene køn, alder, herkomst, indkomst, socioøkonomisk status og familietype hænger sammen med, hvorvidt personer deltager i undersøgelsen eller ej.

Undersøgelsens første del er gennemført som en ren webbaseret undersøgelse. Efterfølgende blev det også muligt at gennemføre interviewet via telefon. Personer er kontaktet via digital post, mens personer, der var fritaget for digital post fik tilsendt et postbrev.

Undersøgelsen ender med en svarprocent på 45,7 procent, som vurderes til at være acceptabel. Det er en generelt problematik, at der er faldende svarprocenter på alle spørgeskemaundersøgelser, men mindre tilbøjelighed til at deltage fra respondenters side. Dette skal også ses i lyset og på trods af, at det stratificerede sampledesign med oversampling af grupper, vi forventede havde lave svarprocenter, og undersampling af grupper med høje svarprocenter.

Det er altid ønskeligt at opnå en svarprocent, der er så høj som muligt for at minimere bortfald og få fat i grupper, der er svære at nå. Bortfaldet kunne muligvis minimeres ved at kontakte personerne via andre kontaktveje (fx invitationsbreve via almindeligt brevpost til alle respondenter, eller telefonopfølgning tidligere i forløbet). Brug af flere kontaktveje ville fx kunne inkludere personer, der ikke læser breve tilsendt deres e-boks, og samtidigt ikke har et tilgængeligt telefonnummer. Endnu en mulighed for at minimerer bortfaldet, og få fat i grupper der er svære at nå, kunne være ved at benytte flere indsamlingsmetoder. Fx kan man tilbyde personer, der ikke har svaret, en gennemførelse af undersøgelsen via et papirspørgeskema (PAPI). Dette ville kunne øge sandsynligheden for at opnå et gennemført interview bl.a. med personer, der ikke benytter sig af internettet, og som heller ikke har et tilgængeligt telefonnummer.

Fordi der kan dokumenteres et systematisk bortfald, er det vigtigt i videst mulige omfang at korrigere for dette. Danmarks Statistiks korrektion består i, at der er inddraget registervariable i vægtning af svarene, så data er opregnet til populationen.

4.2 Statistisk stikprøveusikkerhed

Stikprøveusikkerheden bliver mindre, når man øger stikprøven. En firedobling af stikprøven vil give den dobbelte sikkerhed – eller med andre ord halvere usikkerheden.

Danskernes Rygevaner er designet med en stikprøvestørrelse på 25.960 personer, hvoraf der er indsamlet svar fra 11.865. Dette vurderes som en relativ stor stikprøve for en spørgeskemaundersøgelse, hvilket minimerer de statistiske usikkerheder, der er forbundet med stikprøven.

For at dokumentere denne undersøgelses statistiske usikkerhed er der udvalgt tre tjekvariable, hvor vi har beskrevet, hvorledes vægtningen retter op på skævheden i bortfald.

Den statistiske usikkerhed viser, hvor sikre resultaterne er ved stikprøver. Usikkerheden beregnes ud fra stikprøvestørrelsen og ud fra andelen i befolkningen, der har angivet et bestemt svar. Jo større stikprøven er, jo mindre er den statistiske usikkerhed.

Usikkerheden angives her med en 95 procent konfidensinterval for tre udvalgte spørgeskemavariabeler.

Tabel 4.1: Statistisk usikkerhed ift. 95 procents konfidensinterval for udvalgte spørgsmål, procent, 2022

2022	Andel	95 pct. konfidensinterval	
		Nedre værdi	Øvre værdi
Ryger tobak hver dag	12,88	12,25	13,51
Forsøgt at holde op inden for de sidste 12 mdr.	3,73	3,35	4,11
Ryger opvarmet tobak	1,17	0,95	1,39

Kilde: DST Survey

2020	Andel	95 pct. konfidensinterval	
		Nedre værdi	Øvre værdi
Ryger tobak hver dag	12,5	11,96	13,10

Kilde: DST Survey

Tabel 4.1 viser, at andelen af personer, der ryger hver dag er på 12,88 procent. Med et 95--procents konfidensinterval vil denne andel med sikkerhed ligge mellem 12,25 og 13,51 procent. Samme andel var 12,53 procent i 2020 med en nedre og øvre grænse på 11,96 og 13,10 procent. Der kan derfor ikke med sikkerhed konkluderes, at andelen af rygere er steget i 2022 i forhold til 2020, da den nedre grænse i 2022 er lavere end den øvre grænse i 2020.

Personer, der har forsøgt at holde op med at ryge ligger mellem 3,35 og 4,11 procent og personer, der ryger opvarmet tobak ligger mellem 0,95 og 1,39 procent.

5. BILAG A: POPULATIONS- OG STIKPRØVETABELLER

Tabel 5.1: Populationstabel for Danskernes Rygevaner

	Antal	Kolonne%	Mænd Antal	Kvinder Antal	Mænd Række%	Kvinder Række%
I alt	4.668.790	100	2.332.542	2.336.248	50,0	50,0
Strata						
1	101.817	2.2	52.159	49.658	51.2	48.8
2.	242.788	5.2	123.949	118.839	51.1	48.9
3.	126.465	2.7	62.041	64.424	49.1	50.9
4.	244.824	5.2	127.058	117.766	51.9	48.1
5.	82.467	1.8	45.405	37.062	55.1	44.9
6.	172.851	3.7	99.978	72.873	57.8	42.2
7.	74.545	1.6	31.648	42.897	42.5	57.5
8.	78.480	1.7	31.094	47.386	39.6	60.4
9.	115.298	2.5	66.594	48.704	57.8	42.2
10.	283.146	6.1	165.607	117.539	58.5	41.5
11.	155.568	3.3	68.994	86.574	44.3	55.7
12.	179.637	3.8	71.757	107.880	39.9	60.1
13.	124.492	2.7	68.627	55.865	55.1	44.9
14.	323.917	6.9	182.437	141.480	56.3	43.7
15.	117.777	2.5	51.935	65.842	44.1	55.9
16.	162.227	3.5	60.841	101.386	37.5	62.5
17.	153.152	3.3	81.387	71.765	53.1	46.9
18.	422.442	9.0	229.275	193.167	54.3	45.7
19.	93.507	2.0	41.795	51.712	44.7	55.3
20.	142.655	3.1	54.783	87.872	38.4	61.6
21.	123.772	2.7	63.195	60.577	51.1	48.9
22.	381.813	8.2	201.181	180.632	52.7	47.3
23.	64.031	1.4	28.281	35.750	44.2	55.8
24.	114.314	2.4	44.113	70.201	38.6	61.4
25.	109.330	2.3	49.439	59.891	45.2	54.8
26.	340.503	7.3	165.857	174.646	48.7	51.3
27.	50.205	1.1	23.266	26.939	46.3	53.7
28.	86.767	1.9	39.846	46.921	45.9	54.1
Herkomst						
Dansk oprindelse	3.933.539	84.3	1.966.940	1.966.599	50.0	50.0
Indvandrere	622.373	13.3	307.656	314.717	49.4	50.6
Efterkommere	112.878	2.4	57.946	54.932	51.3	48.7
Højeste fuldførte uddannelse						

Grundskole eller uoplyst	1.294.064	27.7	678.038	616.026	52.4	47.6
Ungdomsuddannelse	1.815.632	38.9	972.617	843.015	53.6	46.4
Kort videregående uddannelse	224.424	4.8	126.965	97.459	56.6	43.4
Mellemlang videregående uddannelse	709.059	15.2	247.858	461.201	35.0	65.0
Lang videregående uddannelse	625.611	13.4	307.064	318.547	49.1	50.9
Socioøkonomisk status						
Selvstændig	162.166	3.5	101.433	60.733	62.5	37.5
Lønmodtager mellemniveau+	1.064.364	22.8	491.567	572.797	46.2	53.8
Lønmodtager grundniveau	1.285.879	27.5	748.364	537.515	58.2	41.8
Studerende	583.529	12.5	276.893	306.636	47.5	52.5
Uden for erhverv	1.572.852	33.7	714.285	858.567	45.4	54.6
Familiens sammensætning						
Enlige u. børn	1.370.853	29.4	742.166	628.687	54.1	45.9
Enlige m. børn	312.327	6.7	101.673	210.654	32.6	67.4
Par u. børn	1.474.672	31.6	723.458	751.214	49.1	50.9
Par m. børn	1.510.938	32.4	765.245	745.693	50.6	49.4
Ækvivaleret disponibel indkomst for familien						
Lav	1.167.193	25.0	595.643	571.550	51.0	49.0
Mellemlav	1.167.199	25.0	553.213	613.986	47.4	52.6
Mellemhøj	1.167.201	25.0	585.556	581.645	50.2	49.8
Høj	1.167.197	25.0	598.130	569.067	51.2	48.8
Region						
Region Nordjylland	469.735	10.1	238.728	231.007	50.8	49.2
Region Midtjylland	1.065.371	22.8	534.649	530.722	50.2	49.8
Region Syddanmark	970.678	20.8	488.663	482.015	50.3	49.7
Region Hovedstaden	1.492.426	32.0	734.766	757.660	49.2	50.8
Region Sjælland	670.580	14.4	335.736	334.844	50.1	49.9

Tabel 5.2: Stikprøvetabel for Danskernes Rygevaner

	I alt		Køn			
	Antal	Kolonne%	Mænd Antal	Kvinder Antal	Mænd Række%	Kvinder Række%

I alt	25.960	100	13.328	12.632	51,3	48,7
Strata						
1.	733	2.8	417	316	56.9	43.1
2.	1.733	6.7	878	855	50.7	49.3
3.	898	3.5	452	446	50.3	49.7
4.	1.737	6.7	934	803	53.8	46.2
5.	572	2.2	325	247	56.8	43.2
6.	1.212	4.7	727	485	60.0	40.0
7.	517	2.0	212	305	41.0	59.0
8.	279	1.1	105	174	37.6	62.4
9.	803	3.1	456	347	56.8	43.2
10.	1.991	7.7	1.191	800	59.8	40.2
11.	724	2.8	306	418	42.3	57.7
12.	637	2.5	248	389	38.9	61.1
13.	874	3.4	477	397	54.6	45.4
14.	2.314	8.9	1.299	1.015	56.1	43.9
15.	555	2.1	242	313	43.6	56.4
16.	580	2.2	221	359	38.1	61.9
17.	1.087	4.2	583	504	53.6	46.4
18.	2.015	7.8	1.089	926	54.0	46.0
19.	444	1.7	198	246	44.6	55.4
20.	512	2.0	189	323	36.9	63.1
21.	593	2.3	317	276	53.5	46.5
22.	1.839	7.1	930	909	50.6	49.4
23.	233	0.9	107	126	45.9	54.1
24.	413	1.6	160	253	38.7	61.3
25.	526	2.0	236	290	44.9	55.1
26.	1.642	6.3	788	854	48.0	52.0
27.	182	0.7	90	92	49.5	50.5
28.	315	1.2	151	164	47.9	52.1
Herkomst						
Dansk oprindelse	21.613	83.3	11.189	10.424	51.8	48.2
Indvandrere	3.625	14.0	1.767	1.858	48.7	51.3
Efterkommere	722	2.8	372	350	51.5	48.5
Højeste fuldførte uddannelse						
Grundskole eller uoplyst	8.061	31.1	4.321	3.740	53.6	46.4
Ungdomsuddannelse	11.005	42.4	5.963	5.042	54.2	45.8
Kort videregående uddannelse	1.393	5.4	767	626	55.1	44.9

Mellemlange videregående uddannelse	2.811	10.8	977	1.834	34.8	65.2
Lange videregående uddannelse	2.690	10.4	1.300	1.390	48.3	51.7
Socioøkonomisk status						
Selvstændig	881	3.4	549	332	62.3	37.7
Lønmodtager mellemniveau+	4.976	19.2	2.422	2.554	48.7	51.3
Lønmodtager grundniveau	7.861	30.3	4.612	3.249	58.7	41.3
Studerende	3.973	15.3	1.946	2.027	49.0	51.0
Uden for erhverv	8.269	31.9	3.799	4.470	45.9	54.1
Familiens sammensætning						
Enlige u. børn	7.666	29.5	4.252	3.414	55.5	44.5
Enlige m. børn	1.943	7.5	696	1.247	35.8	64.2
Par u. børn	7.390	28.5	3.673	3.717	49.7	50.3
Par m. børn	8.961	34.5	4.707	4.254	52.5	47.5
Ækvivaleret disponibel indkomst for familien						
Lav	7.129	27.5	3.673	3.456	51.5	48.5
Mellemlav	6.412	24.7	3.122	3.290	48.7	51.3
Mellemhøj	6.491	25.0	3.429	3.062	52.8	47.2
Høj	5.928	22.8	3.104	2.824	52.4	47.6
Region						
Region Nordjylland	2.565	9.9	1.350	1.215	52.6	47.4
Region Midtjylland	5.783	22.3	3.016	2.767	52.2	47.8
Region Syddanmark	5.160	19.9	2.660	2.500	51.6	48.4
Region Hovedstaden	8.741	33.7	4.418	4.323	50.5	49.5
Region Sjælland	3.711	14.3	1.884	1.827	50.8	49.2

6. BILAG B: FORDELINGER FOR SVAR, STIKPRØVE, POPULATION OG VÆGTEDE SVAR

	Fordeling af svar før opregning			Vægtet fordeling af svar	Fordeling af svar før opregning			Vægtet fordeling af svar
	Svar	Stik-prøve	Population	Svar vægtet	Svar	Stik-prøve	Population	Svar vægtet
	Antal			Antal	Pct.			Pct.
I alt	11.865	25.960	4.668.790	4.668.790	100,0	100,0	100,0	100,0
Køn								
Mænd	5.629	13.328	2.332.542	2.332.542	47,4	51,3	50,0	50,0
Kvinder	6.236	12.632	2.336.248	2.336.248	52,6	48,7	50,0	50,0
Alder pr. 1. okt. 2022								
15-29 år	2.781	7.681	1.124.237	1.124.237	23,4	29,6	24,1	24,1
30-59 år	5.545	12.536	2.273.818	2.273.818	46,7	48,3	48,7	48,7
60-79 år	3.539	5.743	1.270.735	1.270.735	29,8	22,1	27,2	27,2
Familiens sammensætning								
Enlige u. børn	2.998	7.666	1.370.853	1.351.272	25,3	29,5	29,4	28,9
Enlige m. børn	753	1.943	312.327	314.556	6,3	7,5	6,7	6,7
Par u. børn	4.115	7.390	1.474.672	1.487.231	34,7	28,5	31,6	31,9
Par m. børn	3.999	8.961	1.510.938	1.515.730	33,7	34,5	32,4	32,5
Herkomst								
Dansk oprindelse	10.699	21.613	3.933.539	3.994.425	90,2	83,3	84,3	85,6
Indvandrere	1.011	3.625	622.373	574.931	8,5	14,0	13,3	12,3
Efterkommere	155	722	112.878	99.434	1,3	2,8	2,4	2,1
Højeste fuldførte uddannelse								
Grundskole eller uoplyst	2.977	8.061	1.294.064	1.281.542	25,1	31,1	27,7	27,4
Ungdomsuddannelse	5.041	11.005	1.815.632	1.799.524	42,5	42,4	38,9	38,5
Kort videregående uddannelse	706	1.393	224.424	251.151	6,0	5,4	4,8	5,4
Mellemlange videregående uddannelse	1.651	2.811	709.059	702.921	13,9	10,8	15,2	15,1
Lange videregående uddannelse	1.490	2.690	625.611	633.653	12,6	10,4	13,4	13,6
Socioøkonomisk status								
Selvstændig	415	881	162.166	157.453	3,5	3,4	3,5	3,4
Lønmodtager mellemniveau+	2.881	4.976	1.064.364	1.099.709	24,3	19,2	22,8	23,6
Lønmodtager grundniveau	3.236	7.861	1.285.879	1.255.246	27,3	30,3	27,5	26,9
Studerende	1.665	3.973	583.529	633.846	14,0	15,3	12,5	13,6
Uden for erhverv	3.668	8.269	1.572.852	1.522.535	30,9	31,9	33,7	32,6

Ækvivaleret disponibel indkomst for familien									
Lav	2.366	7.129	1.167.193	1.167.193	19,9	27,5	25,0	25,0	25,0
Mellemlav	2.703	6.412	1.167.199	1.167.199	22,8	24,7	25,0	25,0	25,0
Mellemhøj	3.327	6.491	1.167.201	1.167.201	28,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Høj	3.469	5.928	1.167.197	1.167.197	29,2	22,8	25,0	25,0	25,0
Alder pr. 1. okt. 2022									
15-17 år	565	1.451	206.568	184.753	4,8	5,6	4,4	4,0	4,0
18-19 år	470	1.015	138.037	159.852	4,0	3,9	3,0	3,4	3,4
20-29 år	1.746	5.215	779.632	779.632	14,7	20,1	16,7	16,7	16,7
30-39 år	1.495	4.155	733.649	733.649	12,6	16,0	15,7	15,7	15,7
40-49 år	1.873	4.323	728.413	728.413	15,8	16,7	15,6	15,6	15,6
50-59 år	2.177	4.058	811.756	811.756	18,3	15,6	17,4	17,4	17,4
60-69 år	1.911	3.078	683.930	683.930	16,1	11,9	14,6	14,6	14,6
70-79 år	1.628	2.665	586.805	586.805	13,7	10,3	12,6	12,6	12,6
Region									
Region Nordjylland	1.159	2.565	469.735	458.238	9,8	9,9	10,1	9,8	9,8
Region Midtjylland	2.810	5.783	1.065.371	1.109.175	23,7	22,3	22,8	23,8	23,8
Region Syddanmark	2.459	5.160	970.678	966.810	20,7	19,9	20,8	20,7	20,7
Region Hovedstaden	3.774	8.741	1.492.426	1.492.426	31,8	33,7	32,0	32,0	32,0
Region Sjælland	1.663	3.711	670.580	642.141	14,0	14,3	14,4	13,8	13,8

Kilde: DST Survey pba. Danmarks Statistisk registre ((CPR, Befolkningsregister, Uddannelsesregister og indkomststatistik

7. BILAG C: BREVE TIL RESPONDENTER

«navn»

September 2022

Danmarks Statistik har brug for dit svar

Kære «navn»

Danmarks Statistik undersøger, hvilke rygevaner, der er i Danmark.

Uanset om du ryger eller ej, så er dit svar meget vigtigt. Det er let at svare på spørgsmålene og det tager ca. 6-10 minutter.

Vi spørger bl.a. om:

- Har du prøvet cigaretter, e-cigaretter eller snus?
- Har du prøvet at bruge nikotintyggegummi eller andre nikotinpræparater?

Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med Sundhedsstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Lungeforeningen, der alle ønsker at undersøge danskernes rygevaner.

Alle, der gennemfører undersøgelsen, deltager automatisk i lodtrækningen om 20 præmier á 500 kr.

SÅDAN GØR DU:

Klik «[uns_url](#)» for at gå direkte til spørgeskemaet
Eller gå ind på internetadressen www.dst.dk/ditsvar
Tast svarkoden «[kode](#)»

Vi behandler dine svar fortroligt og resultaterne bruges på en måde, så ingen kan se, hvad den enkelte har svaret. Dine svar vil ikke kunne forbindes til dig, og dataindsamlingen anvendes alene til statistiske og videnskabelige formål.

Det er frivilligt at deltage, men undersøgelsen bliver bedre, jo flere der deltager, og du kan ikke erstattes af en anden. Hvis du ikke ønsker at deltage i undersøgelsen, kan du tilkendegive det via dette link:

«[refusal_link](#)»

Ved spørgsmål kontakt Danmarks Statistik via mail info@dstsurvey.dk eller tlf. 7777 7708 (hverdage kl. 09-16). Oplys venligst din svarkode ved henvendelse.

Vi håber, du vil hjælpe os med dit svar.

Med venlig hilsen

Marie Fuglsang,
Kontorchef

Lovgrundlag DST Survey er dataansvarlig. Databeskyttelsesrådgiveren kan kontaktes via databeskyttelse@dst.dk. Lovhjemmel for databehandling er GDPR, Artikel 6, stk. 1, litra e.

Danmarks Statistik
Sejersgade 11
7100 København Ø

8. BILAG D: SPØRGESKEMA

Spørgeramme for undersøgelsen: Danskernes Rygevaner og Holdning til Forebyggelse af Rygning

LÆSEVEJLEDNING

SINGLE	Et spørgsmål, hvor respondenter kan vælge én svarmulighed
MULTIPLE	Et spørgsmål hvor respondenter kan vælge flere svar
(*)	Svar kategorier, der ikke kan kombineres med andre svar
INTRO / OUTRO	Tekst, hvor der ikke kan angives et svar
STRING [200]	Fritekstfelt der er begrænset til højst 200 tegn, inkl. mellemrum.
0..100	Interval hvor respondenter kan skrive et tal mellem 0 og 100, begge inklusiv.
A1 = 2	Filter der angiver at nærværende spørgsmål kun stilles til respondenter hvis spørgsmålet med variabelnavn A1 har værdien 2.

Variabelnavn	Spørgsmålstekst		Svar kategorier	Andet	Filtre
Intro 1	Undersøgelsen handler om, hvilke rygevaner du har. De første spørgsmål handler om din baggrund.				
Q01	Er du?	1 2 3	Mand Kvinde Andet	Single	
Q02	Hvad er din alder?	1	0..110 år	numeric	
Hidden Variable	Target	1	Alder		Q02 = 15-79
Q03	Hvilken region bor du i?	1 2 3 4	Region Hovedstaden Region Sjælland Region Nordjylland Region Midtjylland	Single	Target=1

		5 Region Syddanmark 6 Andet		
Q05	Hvilken type bolig bor du i?	1 Lejlighed Parcelhus eller andet 2 fritliggende hus 3 Række-, kæde- eller dobbeltthus 4 Kollegie 5 Fritidshus 6 Andet	Single	Target=1
Q08	Hvad er din primære beskæftigelse?	1 I arbejde i den offentlige sektor 2 I arbejde i den private sektor 3 Selvstændig 4 Er under uddannelse og har et studiejob 5 Er under uddannelse – går i skole og har ikke studiejob 6 Arbejdsløs 7 Pensionist eller efterlønsmodtager 8 Er ikke i beskæftigelse, men af anden årsag end nævnt herover 9 Andet	Single	Target=1
Q09	Hvilken branche arbejder du i?	1 Bygge og anlæg 2 Finans og forsikring 3 Fremstilling og produktion 4 Handel og service 5 Hotel og restauration 6 Kultur og medier 7 Landbrug, skovbrug og fiskeri 8 Offentlig administration 9 Sundhed og velfærd	Single	Q08 = 1,2,3,4

		10	Transport		
		11	Undervisning og forskning		
		12	Andet		
Q10	Hvilken type uddannelse er du i gang med?	1	Grundskole	Single	Target=1
		2	Gymnasial uddannelse (STX, HHX, HTX, HF eller tilsvarende)		Q08=4,5
		3	Erhvervsuddannelse (EUD, EUX)		
		4	Kort videregående uddannelse		
		5	Mellemlang videregående uddannelse		
		6	Lang videregående uddannelse eller forskeruddannelse (Ph.d. eller tilsvarende)		
		999	Hidden V		
Intro2	De næste spørgsmål handler om tobak og rygning			Single	Target=1
Q11	Ryger du tobak? fx cigaretter, pipe, cigarer, cigarillos, cerutter eller vandpipe Medtag <u>ikke</u> brug af e-cigaretter eller opvarmet tobak / heated tobacco	1	Ja, hver dag	Single	Target=1
		2	Ja, mindst en gang om ugen		
		3	Ja, men sjældnere end hver uge		
		4	Nej, jeg er stoppet inden for de seneste 12 måneder		
		5	Nej, jeg er stoppet for 1-5 år siden		
		6	Nej, jeg er stoppet for mere end 5 år siden		
		7	Nej, jeg har aldrig røget		
Q12	Opfatter du dig selv som ryger?	1	Ja	Single	Q11=1,2,3
		2	Nej		

		999	Hidden V		
Q13	Hvor gammel var du, da du begyndte at ryge tobak regelmæssigt, dvs. mindst en gang om måneden?	1 Jeg har aldrig røget regelmæssigt 2 10 år eller yngre 3 11 år 4 12 år 5 13 år 6 14 år 7 15 år 8 16 år 9 17 år 10 18 år 11 19 år 12 20 år 13 21 år 14 22 år 15 23 år 16 24 år 17 25 år eller ældre 999 Hidden V	Single	Q11=1,2,3,4,5,6 Check hvis der er uoverensstemmelse mellem svar: "Du har angivet en debutalder, der er højere end din egen alder. Ret venligst dit svar."	
Q14	Hvad ryger du? Angiv gerne flere svar	1 Cigaretter 2 Cigarillos 3 Cerutter 4 Pibe 5 Cigarer 6 Vandpibe 7 Andet 999 Hidden V	Multiple 1-7	Q11=1,2,3	
Q14A	Hvilket andet ryger du?	1	String [200]	Text	Q14=7

Q15	Ryger du følgende cigaretter? Angiv gerne flere svar	1 Hjemmerullede cigaretter 2 Mentol-cigaretter 3 Cigaretter med anden smag end mentol og tobak 4 Jeg tilføjer selv smag/aroma 5 Light cigaretter 6 Cigaretter med dobbelt filter 7 'Slim' cigaretter 8 Cigaretter, der markedsføres som økologiske eller uden 9 tilsætningsstoffer 10 Urtecigaretter 11 Andre særlige kendetegn 12 Ingen af ovenstående	Multiple 1-10	Q14=1
Q15A	Hvilke andre særlige kendetegn er der ved de cigaretter, du ryger?	1 String [200]	Text	Q15=11
Q16	Hvor mange cigaretter ryger du dagligt? Hvis du ikke ryger cigaretter hver dag, så skriv venligst 0.	1 0..99	Numeric	Q14=1 AND Q11=1
Q17	Hvor køber du oftest tobak?	1 Supermarked 2 Kiosk 3 Tankstation 4 Tobaks- og/eller vinhandel 5 Bar, café, natklub, bodega el. 6 lignende 7 I webshop 8 Andet sted 9 Jeg køber ikke selv tobak	Single	Q11=1,2,3
Q17A				

	Hvilket andet sted køber du oftest tobak?	1	String [200]	Text	Q17=7
Q18	Blev du bedt om at vise legitimation, sidste gang du ville købe tobak?	1 2	Ja Nej	Single	Q17=1,2,3,4,5
Q19	Hvor meget betaler du typisk for en pakke cigaretter? Angiv den pris du cirka betaler for en pakke cigaretter.	2 3 999	30..75 Jeg ruller selv Jeg køber cigaretter enkeltvis (løse) Hidden V	numeric Single	Q14=1 AND (Q17=1,2,3,4,5, 6,7)
Q20	Hvor mange gange har du været (rejst) over grænsen for at købe tobak inden for det seneste år?	1 2 3 4 5 999	Jeg har ikke været over grænsen for at købe tobak 1 gang 2-3 gange 4-5 gange Mere end 5 gange Hidden V	single	Q11=1,2,3
Intro 3	De næste spørgsmål handler om udsættelse for tobaksrøg				Target=1
Q21	Bliver der røget tobak indendørs i dit hjem?	1 2 3 4 5	Ja, dagligt Ja, én til flere gange om ugen Ja, månedligt Ja, men sjældnere Nej, aldrig	single	Target=1
Q22					

	Bliver der røget tobak i din bil, mens der er børn i den?	1 2 3 4	Har ikke bil Ja, ofte Ja, nogle gange Nej, aldrig	single	Target=1 and Q02>17
Q23	Trænger der tobaksrøg fra naboer ind i dit hjem?	1 2 3 999	Ja, dagligt eller næsten dagligt Ja, nogle gange Nej, aldrig Hidden V	single	Q05 = 1,3,4
Q24	Bliver der røget tobak indendørs på din arbejdsplads? Gælder også trappeopgange, parkeringskældre, mv.	1 2 999	Ja Nej Hidden V	single	Q08 = 1,2,3,4
Q25	Hvad beskriver bedst reglerne for medarbejdernes rygning på din arbejdsplads?	1 2 3 4 5 6 7	Rygning er forbudt i arbejdstiden – både udendørs og indendørs. Der må heller ikke ryges i pauser eller uden for arbejdspladsens område (røgfri arbejdstid) Rygning er forbudt på matriklen – både udendørs og indendørs Rygning er forbudt indendørs Rygning er kun tilladt i rygerum/rygekabiner Rygning er tilladt i visse lokaler (fx eget kontor) Rygning er tilladt i de fleste lokaler (fx fællesområder, gangarealer og trapper) Der er ingen regler	Single	Q08 = 1,2,3,4

		8 999	Andet Hidden V		
Q25A	Du svarede andet, uddyb gerne	1	String [200]	Text	Q25=8
Group Question					
Q26_1	Ryger du tobak udendørs disse steder? På legepladser	1 2 3 4 5 6	Kommer der ikke Altid Ofte Nogle gange Sjældent Aldrig	Matrice Q26_1 - Q26_7 Single	Q11 = 1,2,3
Q26_2	I zoo, forlystelsesparker og lignende	1 2 3 4 5 6	Kommer der ikke Altid Ofte Nogle gange Sjældent Aldrig	Matrice Q26_1 - Q26_7 Single	Q11 = 1,2,3
Q26_3	På togperroner	1 2 3 4 5 6	Kommer der ikke Altid Ofte Nogle gange Sjældent Aldrig	Matrice Q26_1 - Q26_7 Single	Q11 = 1,2,3
Q26_4	Ved busstoppesteder	1 2 3 4 5 6	Kommer der ikke Altid Ofte Nogle gange Sjældent Aldrig	Matrice Q26_1 - Q26_7 Single	Q11 = 1,2,3
Q26_5					

	På udendørs sportsstadioner	1 2 3 4 5 6	Kommer der ikke Altid Ofte Nogle gange Sjældent Aldrig	Matrice Q26_1 - Q26_7 Single	Q11 = 1,2,3
Q26_6	På caféer og restauranter, udendørs	1 2 3 4 5 6	Kommer der ikke Altid Ofte Nogle gange Sjældent Aldrig	Matrice Q26_1 - Q26_7 Single	Q11 = 1,2,3
Q26_7	Til koncerter/festivaler/offentlige forsamlinger, udendørs	1 2 3 4 5 6	Kommer der ikke Altid Ofte Nogle gange Sjældent Aldrig	Matrice Q26_1 - Q26_7 Single	Q11 = 1,2,3
End Group					
B004	De næste spørgsmål handler om rygestop				Q11 = 1,2,3,4, 5, 6
Q27	Hvilket år stoppede du med at ryge? Hvis du ikke kan huske det præcise årstal, så notér det år, der kommer tættest på.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	2022 2021 2020 2019 2018 2017 2016 2015 2014 2013 eller før Husker ikke	Single	Q11 = 4, 5, 6

Q28	Hvor mange gange har du forsøgt at holde op med at ryge?	0 - Har aldrig forsøgt at holde op med at ryge 1 2 3 4 5 6 5 eller flere gange Husker ikke hvor mange gange jeg har forsøgt at holde op med at ryge 7	Single	Q11=1,2,3,4,5,6
Q29	Har du forsøgt at holde op med at ryge inden for følgende periode?	1 Ja, i løbet af de seneste 12 måneder 2 Ja, for 1-5 år siden 3 Nej 4 Husker ikke	Single	(Q11 = 1,2,3) and (Q28=2-7)
Group Question				
Q30_1	Er du inden for de seneste 12 måneder blevet tilbudt hjælp/opfordret til at stoppe med at ryge nogle af følgende steder?			Q11 = 1,2,3,4
	Hos tandlægen	1 Har ikke været der 2 Ja 3 Nej	Matrice Q30_1 - Q30_4 Single	
Q30_2	Hos egen læge	1 Har ikke været der 2 Ja 3 Nej	Matrice Q30_1 - Q30_4 Single	Q11 = 1,2,3,4
Q30_3	På hospital	1 Har ikke været der 2 Ja 3 Nej	Matrice Q30_1 - Q30_4 Single	Q11 = 1,2,3,4

Q30_4	I din kommune (fx sundhedscentret)	1 Har ikke været der 2 Ja 3 Nej	Matrice Q30_1 - Q30_4 Single	Q11 = 1,2,3,4
Q30_5	På din arbejdsplads	Har ikke været der Ja Nej	Matrice Q30_1 - Q30_4 Single	Q11 = 1,2,3,4
End group				
Q31	Fik du hjælp i forbindelse med dit seneste rygestop / forsøg på rygestop?	1 Ja - Rygestoprådgivning, fx individuelt eller gruppe 2 Ja - Støtte/rådgivning fra min omgangskreds, fx ægtefælle, kæreste, venner, naboer, kolleger, mv. 3 Ja - Rygestop App fx E-kvit, X-hale. 4 Ja - Nikotinpræparater fx plaster, tyggegummi eller andre håndkøbspræparater 5 Ja - Receptpligtig rygestopmedicin fx Zyban, Champix 6 Ja - Hypnose, akupunktur, bio-feedback eller anden alternativ behandling 7 Ja - E-cigaretter 8 Ja - Anden hjælp 9 Nej - Ingen hjælp 999 Hidden V	Multiple 1-8	(Q11 = 4,5) OR (Q29 = 1,2)
Q31A	Hvilken anden hjælp fik du?	1 String [200]	Text	Q31 = 8
Q32				

	Hvorfra modtog du rygestoprådgivning? Angiv gerne flere svar	1 Kommunen 2 Telefonisk rådgivning (fx Stoplinien 80 31 31 31) 3 Apotek 4 Min læge 5 Sygehuset 6 Min uddannelse 7 Min arbejdsplads 8 Andet sted	Multiple 1-7	Q31 = 1
Q33	Hvad var medvirkende til, at du gik i gang med dit seneste rygestop / forsøg på rygestop? Angiv gerne flere svar	1 Blev opfordret fra sundhedspersonal e fx læge, sygeplejerske, tandlæge og lignende 2 Noget jeg har set eller hørt i medier fx TV, aviser, blade, internettet. Billeder eller tekst på 3 cigaretpakkerne 4 Personer, som jeg kender privat fx familie, venner, kollegaer 5 På grund af økonomi fx at det er for dyrt at ryge 6 På grund af rygeregler 7 Tanker om mit helbred 8 Ønsker ikke at være afhængig 9 Gik over til et andet produkt 10 På grund af forbud mod mentolsmag 11 Andet 12 Husker ikke	multiple 1-10	Q11 = 4,5 OR Q29 = 1,2
Q33A	Hvilket andet ?	1 String [200]	Text	if Q33=11
Q34	Hvad var de primære årsager til, at du begyndte at ryge igen,	1 Dårligt humør, ked af det, trist og lignende		(Q11 = 1,2,3)

	sidst du forsøgte at stoppe? Intv: Læs op som J/N Vælg op til 3 svar	2 Stress og koncentrationsbesvær 3 Rygetrangen overmandede mig 4 Jeg ville prøve, om jeg kunne ryge bare lidt 5 Jeg tog på i vægt 6 Jeg havde drukket alkohol 7 Jeg savnede nydelsen ved at ryge 8 Jeg savnede det sociale ved at ryge 9 Andet 999 Hidden V		AND (Q28=1-6)
Q34A	Hvilken anden årsag	1 String [200]	Text	Q34=9
Q35	Vil du gerne holde op med at ryge?	1 Nej 2 Ja, men jeg har ikke planlagt hvornår 3 Ja, jeg planlægger rygeophør inden for 6 måneder 4 Ja, jeg planlægger rygeophør inden for 1 måned	Single	Q11 = 1,2,3
Q36	Fortryder du, at du begyndte at ryge?	1 Ja 2 Nej 3 Ved ikke	Single	Q11 = 1,2,3,4,5,6
Group question				
Intro4	De næste spørgsmål handler om opvarmet tobak / heated tobacco dvs. ikke e-cigaretter og traditionelle cigaretter			Target=1
Q37	Ryger du opvarmet tobak / heated tobacco?	1 Ja, hver dag		Target=1

	Medtag ikke e-cigaretter og traditionelle cigaretter	2 3 4 5 6	Ja, mindst en gang om ugen Ja, men sjældnere end hver uge Nej, men jeg har tidligere røget opvarmet tobak Nej, men jeg har prøvet det Nej, jeg har aldrig prøvet det	Single	
Q38	Opfatter du dig selv som ryger, når du bruger opvarmet tobak?	1 2 999	Ja Nej Hidden V	Single	Q37 = 1,2,3
	End Group				
	Group Question				
Q39	Hvorfor ryger du opvarmet tobak? Angiv gerne flere svar	1 2 3 4 5 6 7 8 9	For at ryge færre traditionelle cigaretter For at stoppe med at ryge traditionelle cigaretter Kan lide smagen Tror, det er mindre skadeligt end at ryge traditionelle cigaretter Fordi jeg så kan ryge indendørs / kan ryge flere steder end traditionelle cigaretter Tror, at røgen generer mine omgivelser mindre end anden tobaksrøg Kan lide designet Er afhængig af det Andet	multiple	Q37 = 1,2,3
Q39A	Hvilke andet	1	String [200]	Text	Q39=9
	End Group				
Q40					

	Har din rygning af opvarmet tobak påvirket dit forbrug af traditionelle cigaretter?	1 Ja, jeg ryger flere traditionelle cigaretter 2 Ja, jeg ryger færre traditionelle cigaretter 3 Ja, jeg er holdt op med at ryge traditionelle cigaretter 4 Ja, anden påvirkning 5 Nej 999 Hidden	Single	(Q37 = 1,2,3) AND (Q11 = 1,2,3,4,5)
Q40A	Hvilken anden påvirkning	1 String [200]	Text	Q40=4
Q41	Har du i løbet af det seneste år lagt mærke til nogle former for markedsføring af opvarmet tobak / heated tobacco? Angiv gerne flere svar	1 Ja, via influencere og bloggere på sociale medier fx Instagram og Facebook 2 Ja, på producentens hjemmeside 3 Ja, på bar, cafe, værtshus 4 Ja, i butik/supermarked 5 Ja, andet sted 6 Nej	multiple 1-5	Target=1
Q41A	Hvilket andet sted?	1 String [200]	Text	Q41=5
Q42	Bliver der røget opvarmet tobak/ heated tobacco indendørs i dit hjem?	1 Ja, dagligt 2 Ja, én til flere gange om ugen 3 Ja, månedligt 4 Ja, men sjældnere 5 Nej, aldrig	Single	Target=1
	End Group			
	Group Questions			
Intro 5				

	De næste spørgsmål handler om rygestopmedicin med nikotin			Intro	
Q43_1	Bruger du Nikotintyggegummi	1 2 3 4	Ja, dagligt Ja, men ikke dagligt Nej, men har tidligere brugt Nej, har aldrig brugt	Matrice Q43_1 - Q43_2 Single	
Q43_2	Nikotinplaster eller andre rygestopmedicin med nikotin	1 2 3 4	Ja, dagligt Ja, men ikke dagligt Nej, men har tidligere brugt Nej, har aldrig brugt	Matrice Q43_1 - Q43_2 Single	
End Group					
Q44_1	Hvor længe brugte du nikotintyggegummi? Angiv ca.	1 2 3 4 5 6 7	0-3 måneder 3-6 måneder 6-12 måneder 1-2 år 2-3 år 3 år eller længere Husker ikke	Single	(Q43_1 = 3)
Q44_2	Hvor længe brugte du nikotinplaster eller andre rygestopmedicin med nikotin? Angiv ca.	1 2 3 4 5 6 7	0-3 måneder 3-6 måneder 6-12 måneder 1-2 år 2-3 år 3 år eller længere Husker ikke	Single	(Q43_2 = 3)
Q45_1	Hvor længe har du brugt nikotintyggegummi?	1	0-3 måneder	Single	(Q43_1 = 1,2)

		2	3-6 måneder		
		3	6-12 måneder		
		4	1-2 år		
		5	2-3 år		
		6	3 år eller længere		
		7	Husker ikke		
Q45_2	Hvor længe har du brugt nikotinplaster eller andre rygestopmedicin med nikotin?	1	0-3 måneder	Single	(Q43_2 = 1,2)
		2	3-6 måneder		
		3	6-12 måneder		
		4	1-2 år		
		5	2-3 år		
		6	3 år eller længere		
		7	Husker ikke		
Q46	Vil du gerne holde op med at bruge rygestopmedicin?	1	Nej	Single	(Q43_1 = 1,2)
		2	Ja, men jeg har ikke planlagt hvornår		OR
		3	Ja, jeg planlægger ophør indenfor 6 måneder		(Q43_2 = 1,2)
		4	Ja, jeg planlægger ophør inden for 1 måned		
	End Group				
	Group Questions				
Intro6	De næste spørgsmål handler om snus, nikotinposer og anden røgfri tobak			Intro	
Q47_1	Bruger du nedenstående produkt? Snus (med tobak)	1	Ja hver dag	Matrice Q47_1 - Q47_5	
		2	Ja, mindst en gang om ugen	Single	
		3	Ja, men sjældnere end hver uge		
		4	Nej, men jeg har tidligere brugt det		
		5	Nej, men jeg har prøvet det		

		6	Nej, jeg har aldrig prøvet det		
Q47_2	Nikotinposer (snuslignende produkt uden tobak)	1	Ja hver dag	Matrice Q47_1 - Q47_5 Single	
		2	Ja, mindst en gang om ugen		
		3	Ja, men sjældnere end hver uge		
		4	Nej, men jeg har tidligere brugt det		
		5	Nej, men jeg har prøvet det		
		6	Nej, jeg har aldrig prøvet det		
Q47_3	Tyggetobak / Chewing tobacco	1	Ja hver dag	Matrice Q47_1 - Q47_5 Single	
		2	Ja, mindst en gang om ugen		
		3	Ja, men sjældnere end hver uge		
		4	Nej, men jeg har tidligere brugt det		
		5	Nej, men jeg har prøvet det		
		6	Nej, jeg har aldrig prøvet det		
Q47_4	Tobakspastiller / skrå	1	Ja hver dag	Matrice Q47_1 - Q47_5 Single	
		2	Ja, mindst en gang om ugen		
		3	Ja, men sjældnere end hver uge		
		4	Nej, men jeg har tidligere brugt det		
		5	Nej, men jeg har prøvet det		
		6	Nej, jeg har aldrig prøvet det		
Q47_5	Snuff / Pulvertobak	1	Ja hver dag	Matrice Q47_1 - Q47_5 Single	
		2	Ja, mindst en gang om ugen		

		3	Ja, men sjældnere end hver uge		
		4	Nej, men jeg har tidligere brugt det		
		5	Nej, men jeg har prøvet det		
		6	Nej, jeg har aldrig prøvet det		
Q47_6	Andet tobaksprodukt der ikke ryges	1	Ja hver dag	Matrice Q47_1 - Q47_5	
		2	Ja, mindst en gang om ugen	Single	
		3	Ja, men sjældnere end hver uge		
		4	Nej, men jeg har tidligere brugt det		
		5	Nej, men jeg har prøvet det		
		6	Nej, jeg har aldrig prøvet det		
	End Group				
Q48	Bruger du røgfri tobak med særlige kendetegn? Gerne flere svar	1	Med smag af mentol	multiple 1-5	(Q47_1 = 1,2,3)
		2	Med smag af frugt, slik eller lignende sød smag		OR
		3	Af typen 'white/hvid'		(Q47_2 = 1,2,3)
		4	Spearmint eller anden mint		OR
		5	Andre særlige kendetegn		(Q47_3 = 1,2,3)
		6	Ingen af ovenstående		OR
Q48_1	Hvilke andre særlige kendetegn er der ved den røgfri tobak, du bruger?	1	String [200]		(Q47_4 = 1,2,3) OR (Q47_5 = 1,2,3)
Q49	Hvor køber du snus? Gerne flere svar	1	I butikker i Danmark	Multiple	Q47_1 = 1,2,3
		2	I butikker i Sverige og Norge		
		3	På danske hjemmesider		

		På svenske hjemmesider 4 På norske hjemmesider 5 Jeg køber af venner/bekendte 6 Jeg køber ikke selv 7 Andre steder 8		
Q49_1	Hvilke andre steder køber du snus?	String[200]		Q49=8
Q52	De næste spørgsmål handler om e-cigaretter Bruger du e-cigaretter?	1 Ja hver dag Ja, mindst en gang om ugen 2 Ja, men sjældnere end hver uge 3 Nej, men jeg har tidligere brugt det 4 Nej, men jeg har prøvet det 5 Nej, jeg har aldrig prøvet det 6	Single	
Q53	Hvilken smag har dine e-cigaretter? Gerne flere svar	Tobak 1 Frugt 2 Slik eller sodavand 3 Mentol eller mint 4 Alkohol 5 Anden 6 Ingen smag 7	multiple	Q52 = 1,2,3
Q53_1 Q53A	Hvilken anden smag?	1 String [100]	Text	if Q53=6
	End Group			
	Group Questions			
Q54				

	Hvorfor bruger du e-cigaretter? Gerne flere svar	1 Kan lide smagen 2 For at ryge mindre tobak eller stoppe med at ryge tobak 3 Tror det er mindre skadeligt end at ryge tobak 4 Kan bruge den steder, hvor man ikke må ryge tobak 5 Er billigere end at ryge tobak 6 Er afhængig af den 7 Anden grund	Multiple	Q52 = 1,2,3
Q54_1 Q54A	Hvilken anden grund?	1 String [200]	Text	Q54 = 7
End Group				
Q55	Tror du, at der er en risiko for at blive syg af at bruge e-cigaretter?	1 Ja 2 Nej 3 Ved ikke	Single	
End Group				
Group Questions				
Q56	Hvorfor holdt du op med at bruge e-cigaretter? Gerne flere svar	1 Bekymring for om e-cigaretter er skadelige for mig 2 Bekymring for om e-cigaretter er skadelige for mine omgivelser 3 Kunne ikke lide at bruge dem 4 Ønsker ikke at være afhængig 5 Gik over til et andet produkt 6 Anden grund	Multiple	Q52 = 4

Q56_1 Q56A	Hvilket andet produkt gik du over til?	1	String [100]	Text	Q56 = 5
Q56_2 Q56B	Hvilken anden grund?	1	String [200]	Text	Q56 = 6
	End Group				
	Group Questions				
Q57	Har e-cigaretterne påvirket dit forbrug af traditionelle cigaretter?	1 2 3 4 5	Ja, jeg ryger flere traditionelle cigaretter Ja, jeg ryger færre traditionelle cigaretter Ja, jeg er holdt op med at ryge traditionelle cigaretter Ja, på anden måde Nej	Single	(Q52 = 1,2,3,4,5) AND (Q14 = 1 OR Q11 = 4,5,6)
Q57_1	Uddyb gerne hvilken anden måde	1	String[200]	Text	Q57 = 4
Q58	Bruger du e-cigaretter, der indeholder nikotin?	1 2 3 99	Ja, altid Ja, nogle gange Nej, aldrig Hidden V	Single	Q52 = 1,2,3
Q59	Vil du gerne holde op med at bruge e-cigaretter?	1 2 3 4	Nej Ja, men jeg har ikke planlagt hvornår Ja, jeg planlægger rygeophør inden for 6 måneder Ja, jeg planlægger rygeophør inden for 1 måned	Single	Q52 = 1,2,3
Q60					

	Bliver der brugt e-cigaretter indendørs i dit hjem?	1 2 3 4 5	Ja, dagligt Ja, én til flere gange om ugen Ja, månedligt Ja, men sjældnere Nej, aldrig	Single	
Q61	Bliver der brugt e-cigaretter indendørs på din arbejdsplads? (gælder også trappeopgange, parkeringskældre mv.)	1 2 3	Ja Nej Ved ikke	Single	Q08 = 1,2,3,4
Q62	Oplever du, at du er afhængig af nikotin?	1 2 3 99	Ja, meget Ja, lidt Nej Hidden V	Single	(Q11=1,2,3) OR (Q37=1,2,3) OR (Q43_1=1,2) OR (Q43_2=1,2) OR (Q47_1=1,2,3) OR (Q47_2=1,2,3) OR (Q47_3=1,2,3) OR (Q47_4=1,2,3) OR (Q47_5=1,2,3) OR (Q52=1,2,3)
	End Group				
	Group Questions				
Intro7	De sidste spørgsmål handler om børn og rygning			Intro	

Q63	Bor der børn i din husstand? Medtag også børn, der kun bor i husstanden noget af tiden.	1 Ja 2 Nej 3 Jeg er hjemmeboende barn (bor sammen med mine forældre)	Single	
Q63_1	Hvor gamle er de børn, der bor i din husstand? Gerne flere svar (Hvis du er et barn, der er hjemmeboende, så markér også din egen alder)	0 0 år 1 1 år 2 2 år 3 3 år 4 4 år 5 5 år 6 6 år 7 7 år 8 8 år 9 9 år 10 10 år 11 11 år 12 12 år 13 13 år 14 14 år 15 15 år 16 16 år 17 17 år 18 18 år 19 19 år eller ældre	multiple	Q63=1,3
	End Group			
	Group Questions			
Q64	Har du en aftale om rygning med et eller flere af dine børn, som er 13 år eller ældre?	1 Ja, vi har/havde en aftale om, at de ikke begynder/begyndte at ryge	Single	(Q63=1)

		<p>Ja, vi har/havde en aftale om, at hvis de ikke begynder/begyndt e at ryge, har/havde vi lovet dem en gave (fx et kørekort)</p> <p>2 Nej, vi har ikke haft en aftale om rygning</p> <p>3</p>		<p>AND</p> <p>(Q63_1 = 13-19)</p> <p>AND</p> <p>(Q02 >= 25)</p>
Q64_1	Har du en aftale om røgfrie produkter, fx snus, nikotinposer, med et eller flere af dine børn, som er 13 år eller ældre?	<p>1 Ja, vi har/havde en aftale om, at de ikke begynder/begyndt e at ryge</p> <p>2 Ja, vi har/havde en aftale om, at hvis de ikke begynder/begyndt e at ryge, har/havde vi lovet dem en gave (fx et kørekort)</p> <p>3 Nej, vi har ikke haft en aftale om rygning</p>	single	<p>(Q63=1)</p> <p>AND</p> <p>(Q63_1 = 13-19)</p> <p>AND</p> <p>(Q02 >= 25)</p>
Q65_1	<p>Har du en aftale om rygning med dine forældre?</p> <p>Ved forældre kan også forstås adoptivforældre, plejeforældre eller andre du opfatter som dine forældre.</p>	<p>1 Ja, vi har/havde en aftale om, at jeg ikke begynder/begyndt e at ryge</p> <p>2 Ja, vi har/havde en aftale om, at hvis jeg ikke begynder/begyndt e at ryge, får jeg en gave (fx et kørekort)</p> <p>3 Nej, vi har ikke haft en aftale om rygning</p> <p>4 Ikke relevant</p>	Single	Q02 < 25
Q65_2	Har du en aftale om røgfrie produkter, fx snus eller	<p>1 Ja, vi har/havde en aftale om, at</p>	Single	Q02 < 25

	nikotinposer med dine forældre?		jeg ikke begynder/begyndte at ryge Ja, vi har/havde en aftale om, at hvis jeg ikke begynder/begyndte at ryge, får jeg en gave (fx et kørekort) 2 Nej, vi har ikke haft en aftale om rygning 3 Ikke relevant 4		
	Autocomplete				
Outro	Det var det sidste spørgsmål i skemaet. Hvis du har nogle kommentarer til spørgeskemaet, så er du meget velkommen til at skrive dem her. Mange tak for din tid og deltagelse.	Text	STRING[500]	outtro autocomplete	